КАМАРА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ
BULGARIAN CONSTRUCTION CHAMBER

ИКОНОМИЧЕСКИ ОТЧЕТ НА СТРОИТЕЛНИЯ СЕКТОР

2023 г.

www.ksb.bg
e-mail: office@ksb.bg

Съдържание

ЕВРОПЕЙСКА ИКОНОМИКА 3

Брутен вътрешен продукт 3

Заети лица в Еврозоната и ЕС 4

Строителна продукция на страните членки на ЕС 6

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ 7

Брутен вътрешен продукт - темп на прираст[1] 7

БВП и БДС - общо и в строителството 7

СТРОИТЕЛСТВОТО В БЪЛГАРИЯ 8

Обща строителна активност 8

Произведена продукция в строителството 8

Разходи за труд / отработени човекочасове 10

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради 11

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради по области 14

Започнато строителство на нови сгради 18

Започнато строителство на нови сгради по области 20

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради според вида на сградата 25

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради според вида на конструкцията 25

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища 25

Въведени в експлоатация жилищни сгради и жилища по области 27

Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи 30

ПАЗАР НА ТРУДА 31

Наети лица по трудово и служебно правоотношение 31

Заети, наети и самонаети лица 31

Безработни лица – общо и в строителството 32

Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение 33

ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ 34

Поток на преки чуждестранни инвестиции в България 34

СЕКТОР СТРОИТЕЛСТВО 36

Обявени обществени поръчки 36

Обявени обществени поръчки по вид строителство 36

Обявени обществени поръчки по възложители 38

Обявени обществени поръчки по процедури на договаряне 38

Обявени обществени поръчки – критерии за възлагане 39

Обявени обществени поръчки – източници на финансиране 39

Сключени договори в сектор строителство 41
Сключени договори в сектор строителство – източници на финансиране 42
Сключени договори в сектор строителство по тип възложители 43
Сключени договори в сектор строителство по вид строителство 44
Сключени договори в сектор строителство от фирми и консорциуми 45
Сключени договори от фирми и консорциуми по вид строителство 49
Инженерна инфраструктура 49
Сградно строителство 50
Енергийна инфраструктура 51
В и К инфраструктура 52
КАМАРА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ 55
Централен професионален регистър на строителите 55
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ 57

ЕВРОПЕЙСКА ИКОНОМИКА

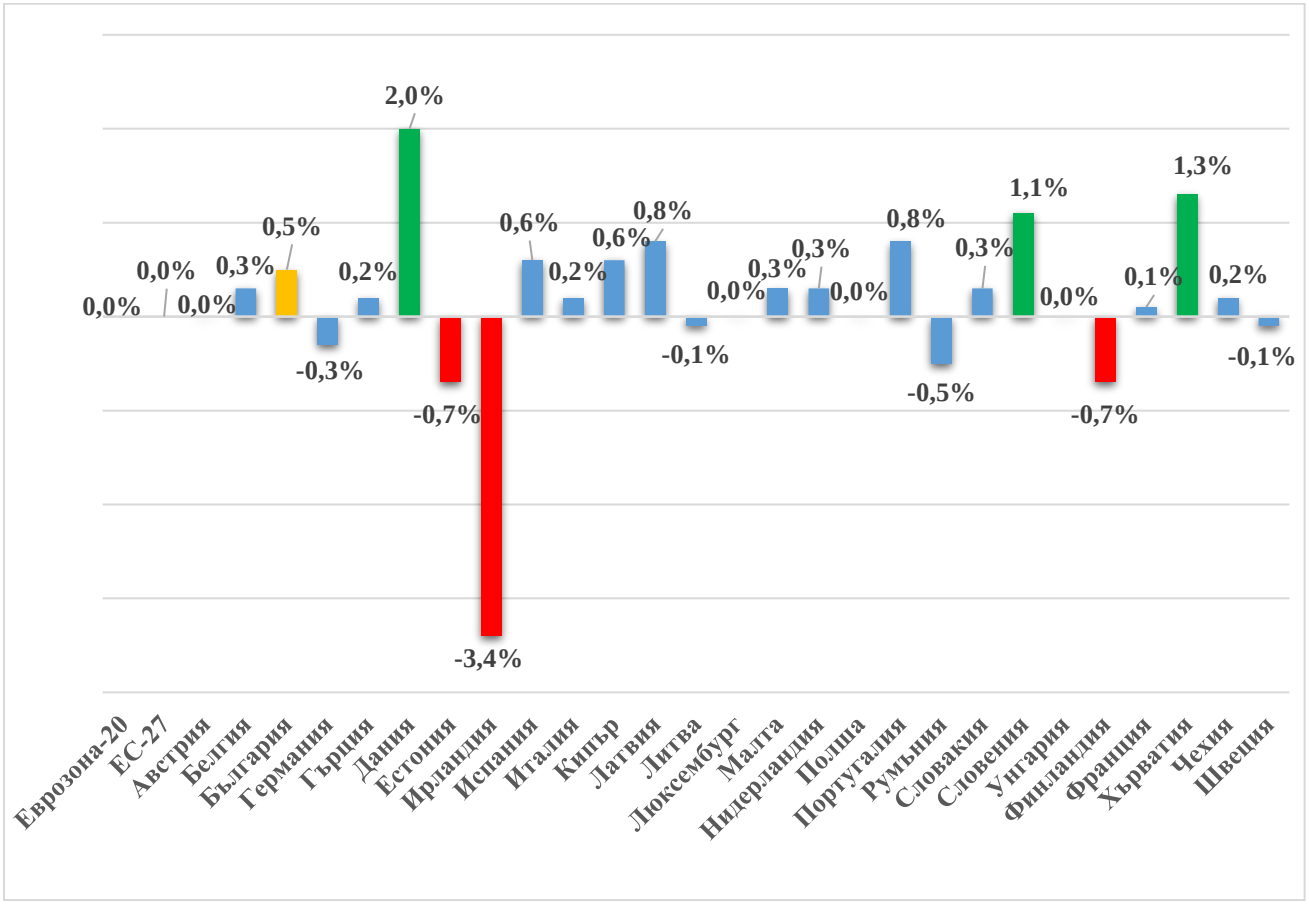
Брутен вътрешен продукт

По прогнозни данни на статистическата служба на Европейския съюз сезонно изгладения Брутен вътрешен продукт (БВП) през *четвъртото тримесечие* на *2023 г.* запазва нивата си **0,0%** както в **еврозоната ЕА-20**, така и в **ЕС-27**, спрямо предходното тримесечие. В сравнение с *четвъртото тримесечие* на *предходната година* сезонно изгладеният БВП нараства с **0,1%** в **еврозоната ЕА-20** и с **0,2%** в **ЕС-27**.

Темп на БВП по държави-членки

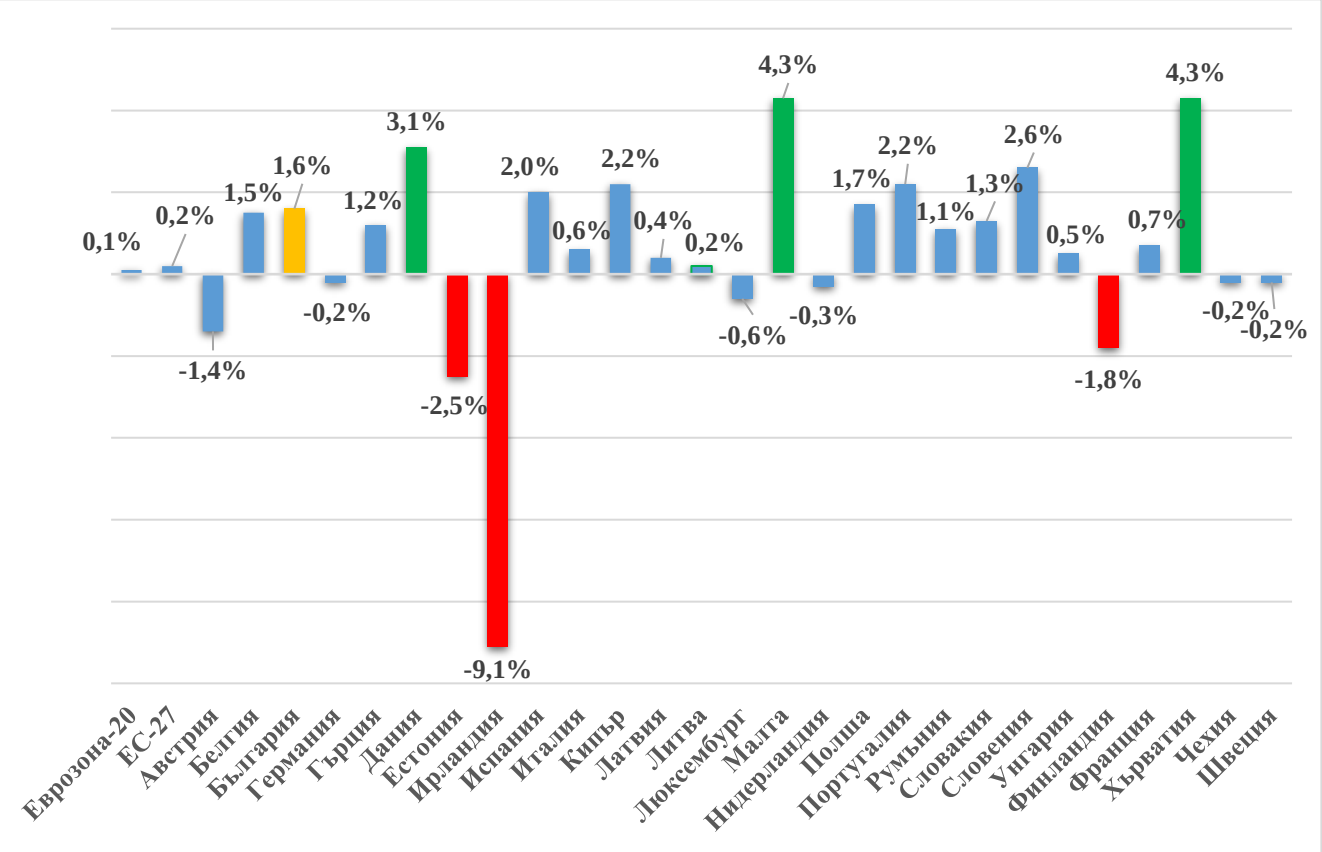
Сред държавите-членки на ЕС, които регистрират най-голям ръст на БВП за *четвъртото тримесечие* на *2023 г.*, в сравнение с *предходното тримесечие* са: **Дания** (+2,0%), **Хърватия** (+1,3%) и **Словения** (+1,1%). **България** отчита **ръст от (+0,5%).** Най-голям спад на БВП се наблюдава в **Ирландия** (-3,4%), следвана от **Естония** и **Финландия** (и двете с -0,7%).

Темп на прираст на БВП на страните членки на ЕС
III тримесечие 2023*г.- IV тримесечие 2023*г. *По предварителни данни на ЕВРОСТАТ

Годишният темп на БВП за *четвъртото тримесечие* на *2023 г.* спрямо *четвъртото тримесечие* на *2022 г.*, показва най-голям ръст в страните: **Хърватия** и **Малта** (и двете с +4,3%) и **Дания** (+3,1%). В **България** се наблюдава **ръст** от **(+1,6%)**. Най-голям спад на годишна база отбелязват: **Ирландия** (-9,1%), **Естония** (-2,5%) и **Финландия** (-1,8%).

Годишен темп на прираст на БВП на страните членки на ЕС
IV тримесечие 2022*г.- IV тримесечие 2023*г. *По предварителни данни на ЕВРОСТАТ

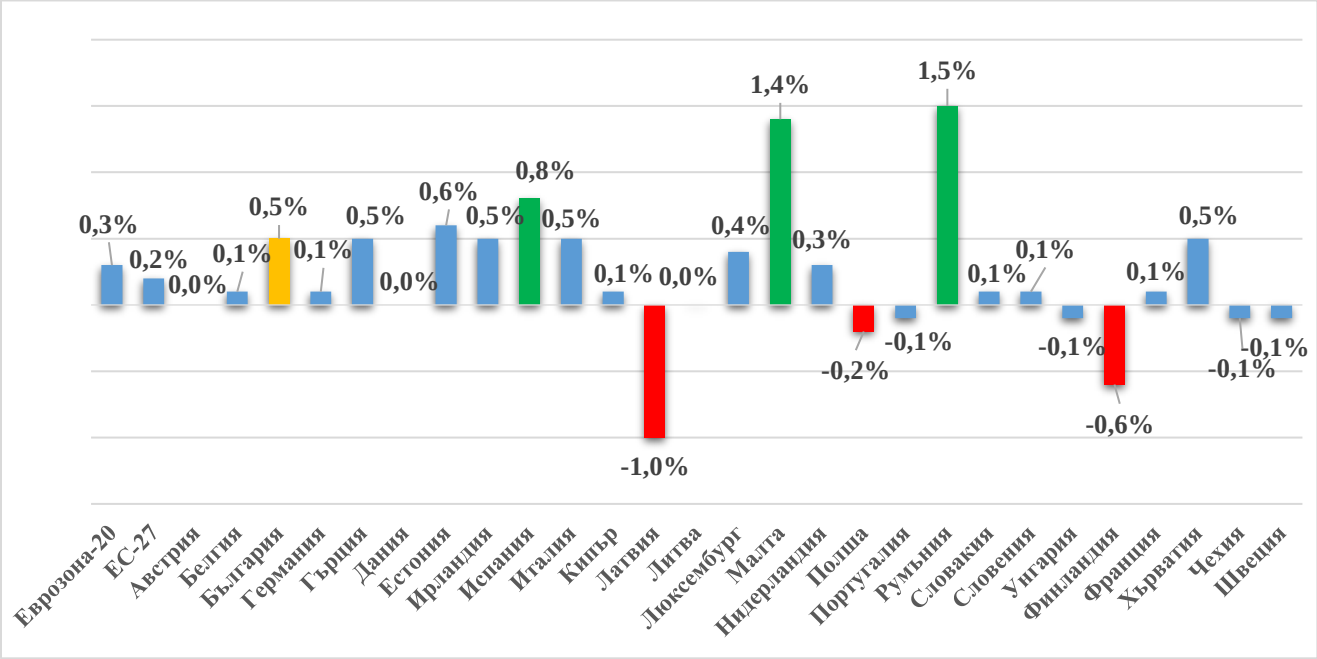
Заети лица в Еврозоната и ЕС

Броят на заетите лица **се увеличава** с **0,3% в еврозоната,** и с **0,2% в ЕС** през *четвъртото тримесечие* на *2023 г.* спрямо *предходното тримесечие*. На годишна база данните показват **увеличаване на заетостта с 1,2% в еврозоната** и с 1**,0% в ЕС**.

Темп на заетостта в държавите-членки

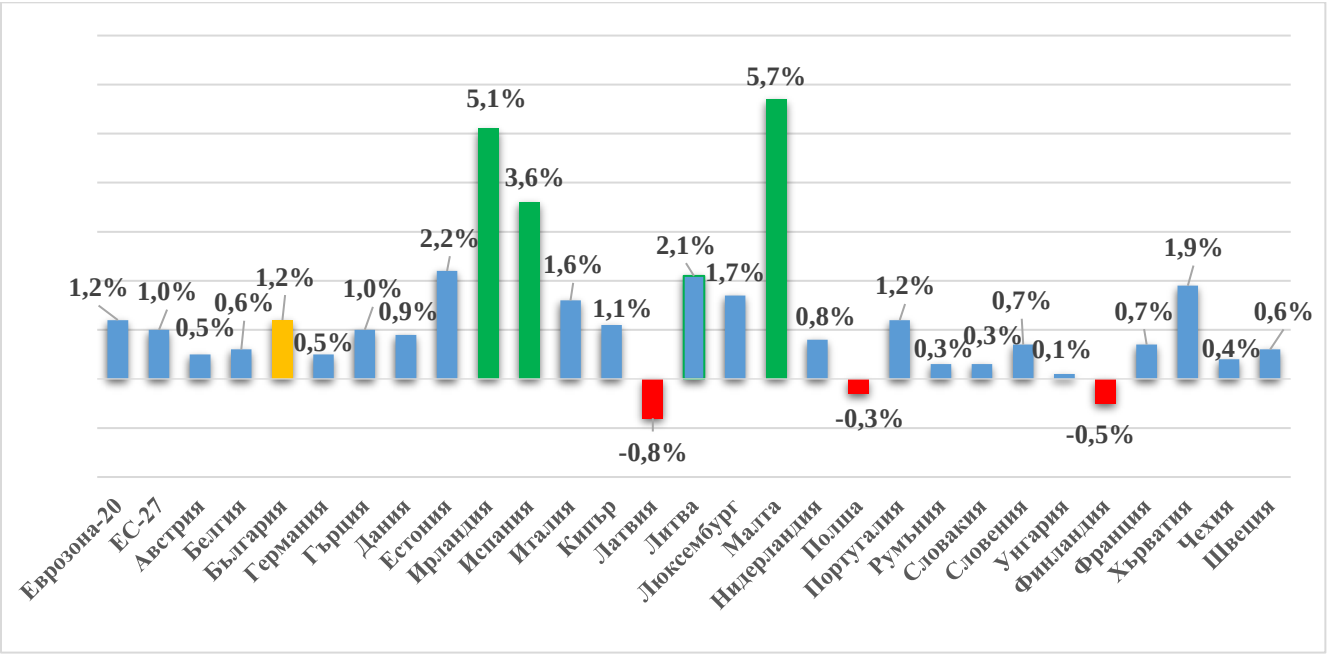
През *четвъртото тримесечие* на *2023 г.* **Румъния** (+1,5%), **Малта** (+1,4%) и **Испания** (+0,8%) отбелязват най-висок ръст на заетост в сравнение с предходното тримесечие. **България** отчита **ръст от** (+0,5%). Спад се наблюдава в **Латвия** (-1,0%), **Финландия** (-0,6) и **Полша** (-0,2%).

Темп на растеж на заетостта на страните членки на ЕС
III тримесечие 2023*г.- IV тримесечие 2023*г. *По предварителни данни на ЕВРОСТАТ

Годишният темп на заетост за *четвъртото тримесечие* на *2023 г.* спрямо *четвъртото тримесечие* на *2022 г.* показва най-голям ръст в: **Малта** (+5,7%), **Ирландия** (+5,1%) и **Испания** (+3,6%). **България** отбелязва **ръст** от (+1,2%) на годишна база. Спад се наблюдава в **Латвия** (-0,8%), **Финландия** (-0,5%) и **Полша** (-0,3%).

Годишен темп на растеж на заетостта на страните членки на ЕС
IV тримесечие 2022*г.- IV тримесечие 2023*г. *По предварителни данни на ЕВРОСТАТ

Строителна продукция на страните членки на ЕС

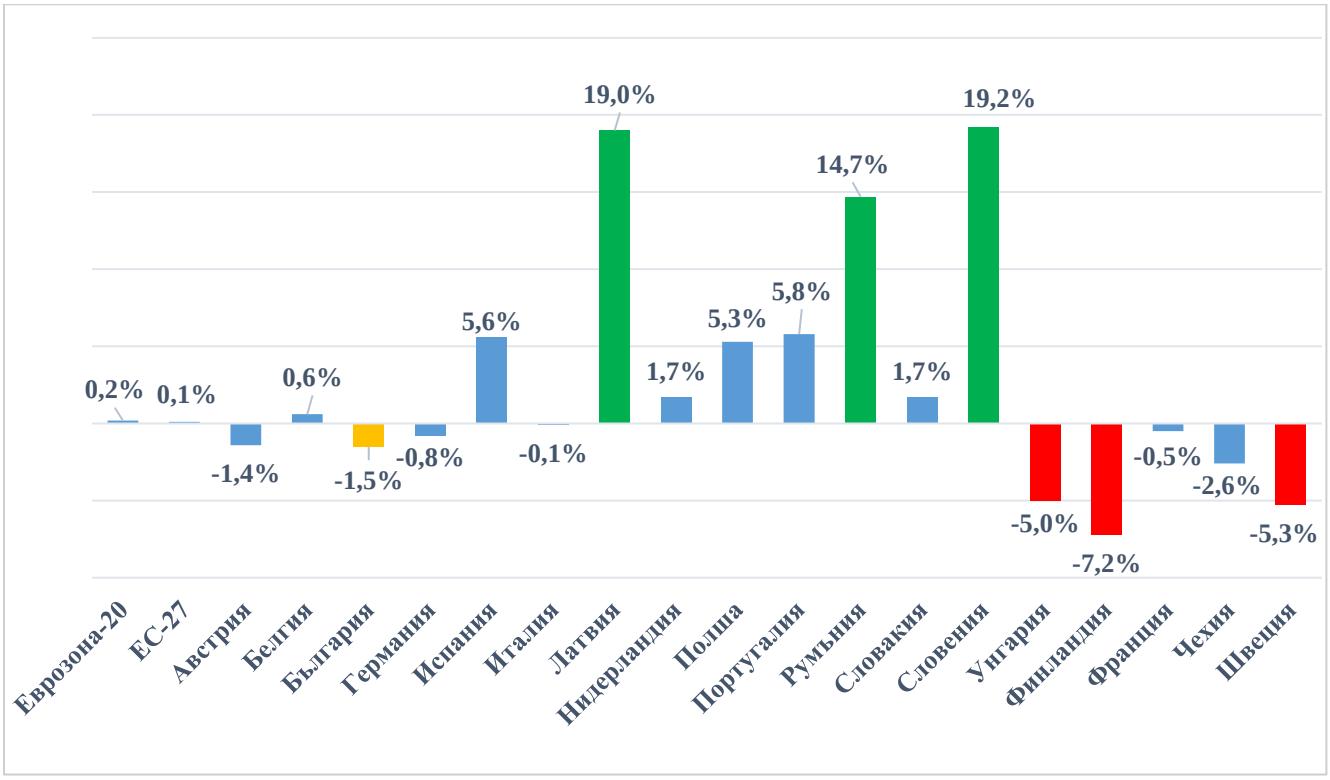
По предварителни календарно изгладени данни на Евростат за *2023 г.*, спрямо *2022 г.* строителната продукция се увеличава с 0,2% в **еврозоната(20)**, като **сградното** строителство намалява с 0,3%, а **инженерното** се увеличава с 2,6%. В **ЕС-27** се наблюдава нарастване на строителната продукция с 0,1%, като **сградното** строителство намалява с 0,5%, а **инженерното** се увеличава с 3,2% спрямо *предходната година*.

Годишен темп на строителната продукция в държавите-членки

Сред **държавите - членки на ЕС,** за които има данни, **най-голям ръст** на строителната продукция за *2023 г.* спрямо *2022 г.* отчитат: **Словения** (+19,2%), **Латвия** (+19,0%) и **Румъния** (+14,7%). **България** отчита **спад на строителна продукция** от (-1,5%) спрямо *предходната година*. **Най-голям спад** бележат страните: **Финландия** (-7,2%), **Швеция** (-5,3%) и **Унгария** (-5,0%).

Годишен темп на строителна продукция на страните членки на ЕС
2022*г. – 2023*г. /Процентно изменение на индекса на строителна продукция/

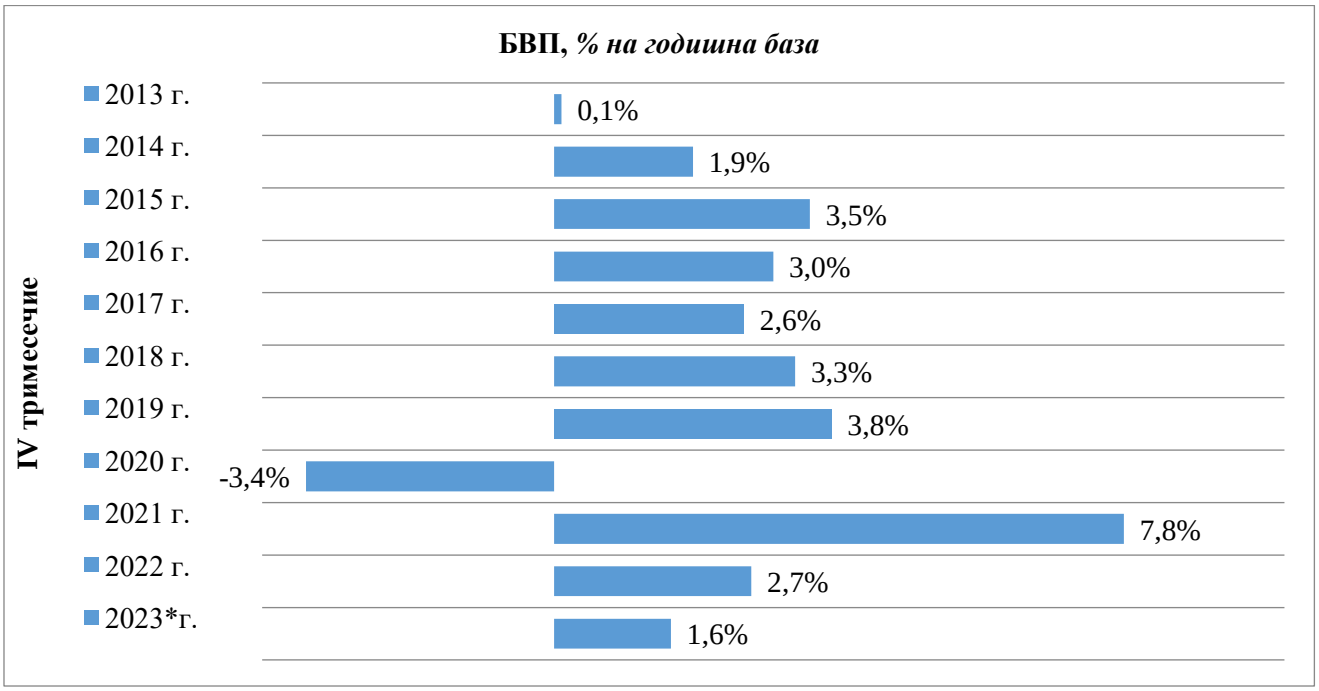
*****По предварителни данни на ЕВРОСТАТ

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ

Брутен вътрешен продукт - темп на прираст[1]

IV тримесечие 2013 г. – IV тримесечие 2023*г. *По предварителни данни на НСИ

[1] *По цени на 2015 г., сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни, процентно съотношение.*

БВП и БДС - общо и в строителството

Темпът на прираст на **брутният вътрешен продукт (БВП)** по предварителни и сезонно изгладени данни през *четвъртото тримесечие* на *2023 г.* регистрира ръст от 0,5% спрямо предходното тримесечие, а спрямо *същото тримесечие* на *2022 г.* се увеличава с **1,6%**.

По предварителни данни произведеният **брутен вътрешен продукт** за страната през *четвъртото тримесечие* на *2023 г.* възлиза на **51 849 млн. лв.** по текущи цени.

БВП за 2023 г. се увеличава в реално изражение с 1,8% спрямо 2022 г. В номинален стойностен обем БВП достига 183 743 млн.лв.

Брутната добавена стойност (БДС) общо за икономиката за *четвъртото тримесечие* на *2023 г.* е **45 579 млн. лв.** с относителен дял в БВП от 87,9%. Спрямо предходното тримесечие БДС отчита ръст от 0,2%, а спрямо същият период на *2022 г.*, БДС нараства с **0,1%**.

БДС възлиза на 161 195 млн.лв. В реално изражение БДС през *2023 г.* е с 0,8% по-висок в сравнение с този, достигнат през *2022 г.*

В **сектор строителство** БДС за *четвъртото тримесечие* на *2023 г.* е **1 263 млн. лв.**, с относителен дял в БВП от 2,4%, като отчита ръст от 0,4% спрямо *предходното тримесечие* и ръст от 1,0% спрямо *четвъртото тримесечие* на *2022 г.*

БДС в сектор строителство за *2023 г.* е 6 180 млн.лв., с дял от 3,4% от БВП, като отчита ръст от 0,7% в сравнение с *2022 г.*

СТРОИТЕЛСТВОТО В БЪЛГАРИЯ

Обща строителна активност

Общата строителна активност за строителният бизнес за *2023 г.* спрямо предходната година по основни показатели:

Строителна продукция – *20 283 млн. лв., ръст от 18,3%;*

- **Сградно строителство –** *11 700 млн. лв., ръст от 20,8%;*
- **Инженерно строителство –** *8 583 млн. лв., ръст от 15,0%;*

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради – *13 168 разрешителни, ръст от 2,3%;*

Започнато строителство на нови сгради – *8 302 сгради, ръст от 4,9%;*

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради – *5 237 сгради, спад от 2,8%;*

Обявени обществени поръчки – *4 688 бр., на стойност 12 052,8 млн. лв., ръст от 6,1% на броя и ръст от 3,4% на стойността;*

Сключени договори – *5 052 бр., на стойност 8 020,4 млн. лв., ръст от 26,2% на броя и ръст от 42,7% на стойността.*

Произведена продукция в строителството

По предварителни данни **произведената продукция** в отрасъл строителство за *2023 г.* е на обща стойност 20 283 млн. лв., като спрямо *2022 г.* се увеличава с 18,3%.

Произведена продукция по сегменти:

Сградно строителство, което включва жилищно и нежилищно строителство формира произведена продукция за *2023 г.* в размер на 11 700 млн. лв., или с дял от 57,7% от общо

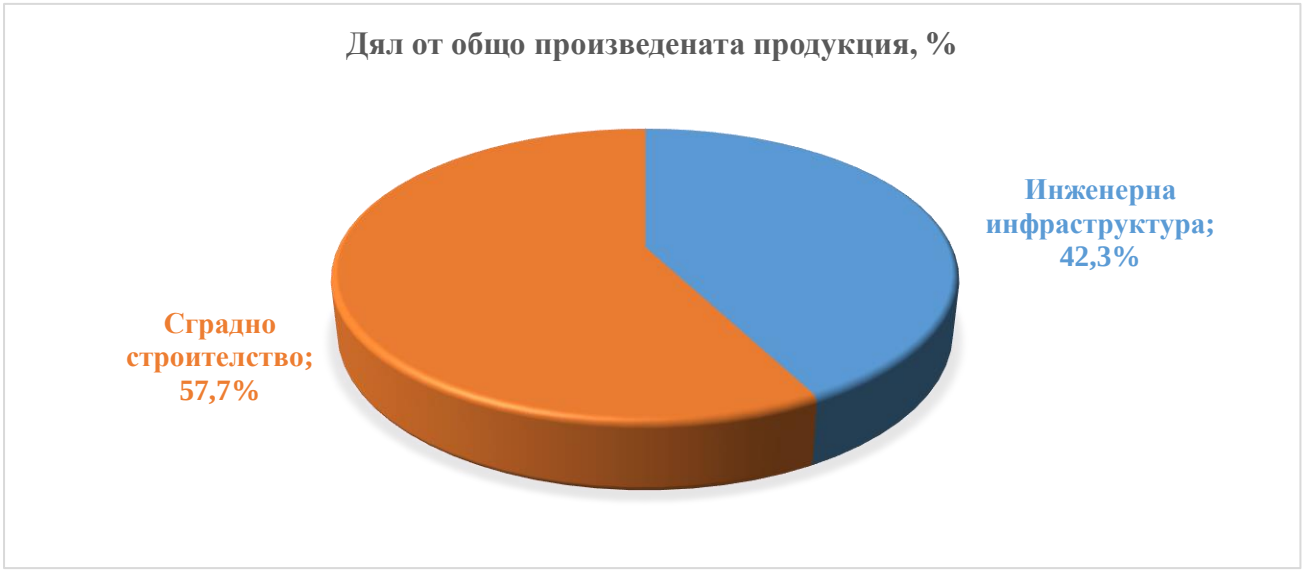
произведената продукция в сектора за разглеждания период. Произведената продукция в сградното строителство се увеличава с 20,8% в сравнение с *2022 г.*

В **инженерната инфраструктура** произведената продукция за *2023 г.* възлиза на 8 583 млн. лв. и е с дял от 42,3% от общо произведената продукция в строителството за същия период. Произведената продукция в инженерната инфраструктура се увеличава с 15,0% спрямо *2022 г.*

Продукция на предприятията от строителството, млн. лв.
2022*г. – 2023*г.

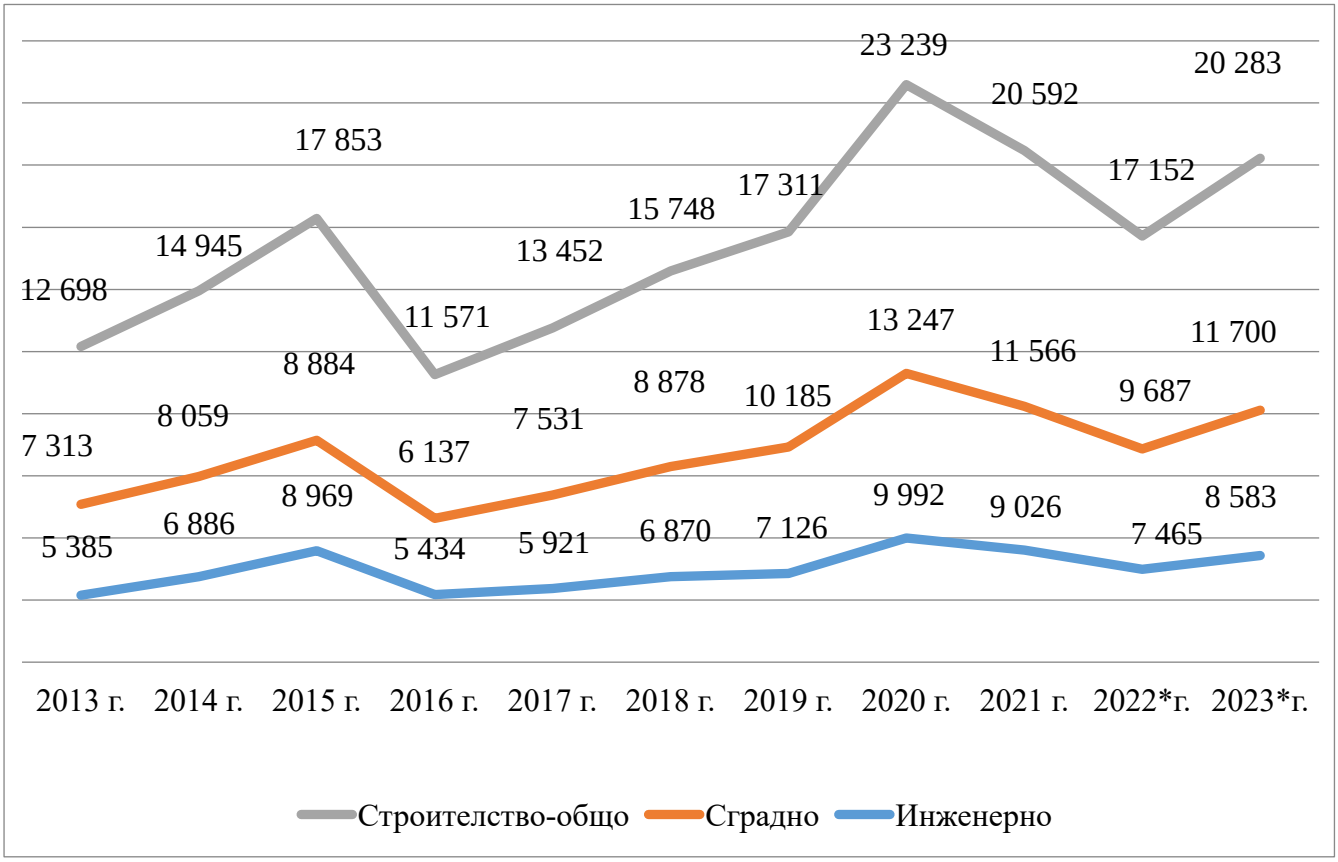
*По предварителни данни на НСИ

	2022*г.	2023*г.	Темп, %
Строителство-общо, млн. лв.	17 152	20 283	18,3%
Сградно строителство, млн. лв.	9 687	11 700	20,8%
Инженерно строителство, млн. лв.	7 465	8 583	15,0%

Продукция на предприятията от строителството, млн. лв.
2013 г. – 2023*г.

*По предварителни данни на НСИ

Забележка: Окончателните данни за 2022 г. ще бъдат обявени на 28.06.2024 г.

Разходи за труд / отработени човекочасове

Общо отработени човекочасове в строителството за *2023 г.* са отчетени 198,8 млн. човекочаса, като спрямо предходната година отработените човекочасове се увеличават с 5,1%.

В **сектор строителство отработените човекочасове от един нает по трудово правоотношение** за *2023 г.* са 1 689, при 1 646 отработени човекочаса за *2022 г.*, което показва, че на годишна база отработените човекочасове се увеличават с 2,6%.

Разходите на работодателя за труд за *2023 г.* възлизат на 2 593,1 млн. лв., като на годишна база предварителните данни показват увеличаване на разходите с 22,2%. **Разходите на работодателя за труд за един отработен човекочас** от наетите по трудово правоотношение за *2023 г.* са средно 13,05 лв., при 11,23 лв. за *2022 г.*, което показва, че се увеличават с 16,2% на годишна база.

Разходи за труд / отработени човекочасове
2014 г. – 2023*г.

*По предварителни данни на НСИ

	Брой отработени човекочасове	Брой отработени човекочасове от един нает по трудово правоотношение	Разходи на работодателя за труд, лв.	Разходи на работодателя за труд за един отработен час от наетите по трудово правоотношение, лв.
2014 г.	225 273 603	1 698	1 319 268 097	5,86
2015 г.	225 375 685	1 727	1 383 287 218	6,14
2016 г.	211 074 781	1 685	1 349 639 192	6,39
2017 г.	212 991 688	1 657	1 492 901 180	7,01
2018 г.	219 289 823	1 685	1 664 759 269	7,59
2019 г.	224 727 120	1 686	1 924 305 014	8,56
2020 г.	216 561 388	1 656	1 985 445 198	9,17
2021 г.	214 332 415	1 648	2 177 240 482	10,15
2022*г.	189 074 243	1 646	2 122 593 492	11,23
2023*г.	198 826 733	1 689	2 593 103 221	13,05

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради

Издадените разрешителни за строеж на нови сгради за *2023 г.* са за **8 165 жилищни сгради** с **47 290 жилища** в тях и **5 373 949 кв. м** разгъната застроена площ (РЗП). В сравнение с *2022 г.* издадените разрешителни за строеж на жилищни сгради намаляват с 0,05%, жилищата в тях - с 1,9%, а общата им РЗП - с 4,9%.

За **административни сгради** са издадени **80** разрешителни за строеж с **210 099 кв. м** РЗП, които спрямо *2022 г.* се увеличават с 14,3%, а РЗП с 82,9%. За **други сгради** – **4 923** разрешителни за строеж с **2 921 117 кв. м** РЗП, като спрямо *2022 г.* издадените разрешителни за строеж се увеличават с 6,3%, както и РЗП - с 15,5%.

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради
2022 г. – 2023 г.

По данни на НСИ

Видове сгради	2022 г.		2023 г.		Темп на растеж 2023 г. / 2022 г.		
	Разрешителни за строеж /брой/	РЗП, м²	Разрешителни за строеж /брой/	РЗП, м²	Разрешителни за строеж брой	Разрешителни за строеж %	РЗП, м² %
Общо сгради	12 870	8 291 962	13 168	8 505 165	298	2,3%	2,6%
Жилищни сгради	8 169		8 165		-4	-0,05%	
Жилища	48 210	5 648 816	47 290	5 373 949	-920	-1,9%	-4,9%
Административни сгради	70	114 850	80	210 099	10	14,3%	82,9%
Други сгради*	4 631	2 528 296	4 923	2 921 117	292	6,3%	15,5%

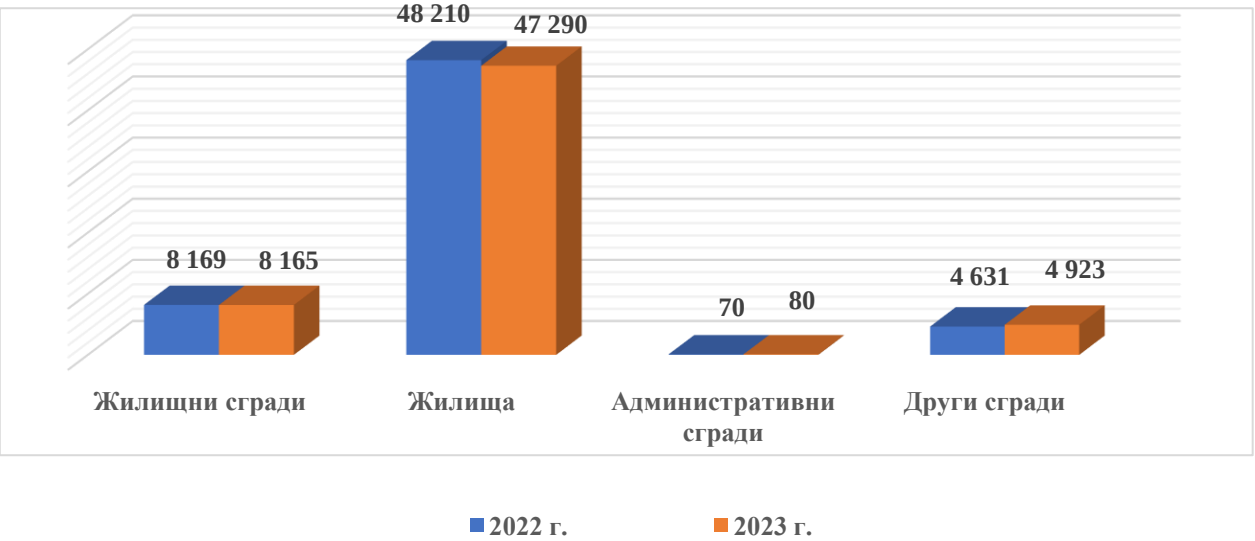
****Други сгради** - *сгради, които са предназначени за различни дейности: производствена, търговска, транспортна, просветна, културна, спортна, селскостопанска дейност, здравеопазване, бази за почивка и краткосрочно пребиваване - хотели, мотели, почивни домове, хижи и др.*

Издадените разрешителни за строеж на нови сгради за *2023 г.* са общо **13 168** бр., с **8 505 165 кв. м** РЗП, от които:

- **8 165** жилищни сгради, включващи **47 290** жилища, с **5 373 949 кв. м** РЗП
- **80** административни сгради/офиси, с **210 099 кв. м** РЗП
- **4 923** други сгради, с **2 921 117 кв. м** РЗП

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради
2022 г. – 2023 г.

По данни на НСИ

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради
2013 г. – 2023 г.

По данни на НСИ

Издадени разрешителни за строеж на нови сгради по области

За *2023 г.* най-много **разрешителни за строеж на нови сгради** са издадени в областите:

Жилищни сгради

София (столица) – 1 355 разрешителни за жилищни сгради с **20 854 жилища** в тях;

Пловдив – 1 266 разрешителни за жилищни сгради с **6 421 жилища** в тях;

София – 884 разрешителни за жилищни сгради с **1 336 жилища** в тях;

Варна – 732 разрешителни за жилищни сгради с **5 166 жилища** в тях;

Бургас – 687 разрешителни за жилищни сгради с **3 899 жилища** в тях;

Благоевград – 487 разрешителни за жилищни сгради с **1 452 жилища** в тях.

Други сгради

Пловдив – **764** разрешителни за строеж;

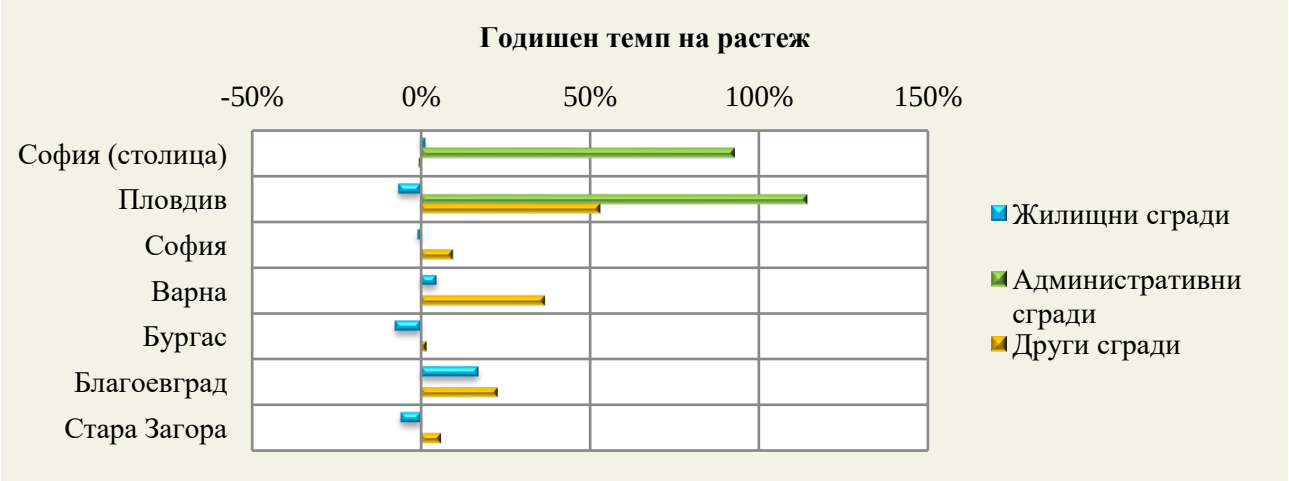
Стара Загора – 569 разрешителни за строеж;

София – **316** разрешителни за строеж.

Административни сгради

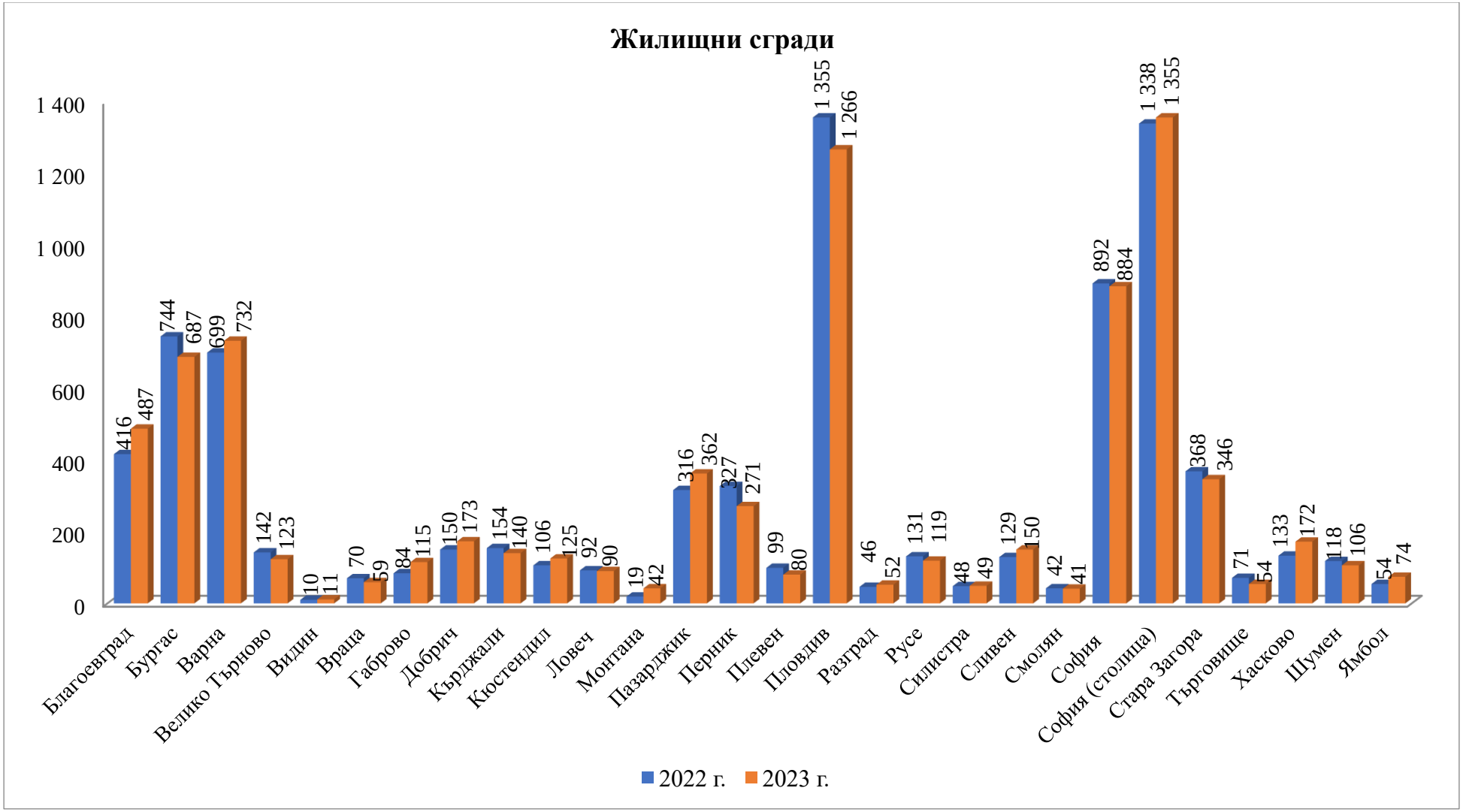
София (столица) – **27** разрешителни за строеж;

Пловдив – **15** разрешителни за строеж.

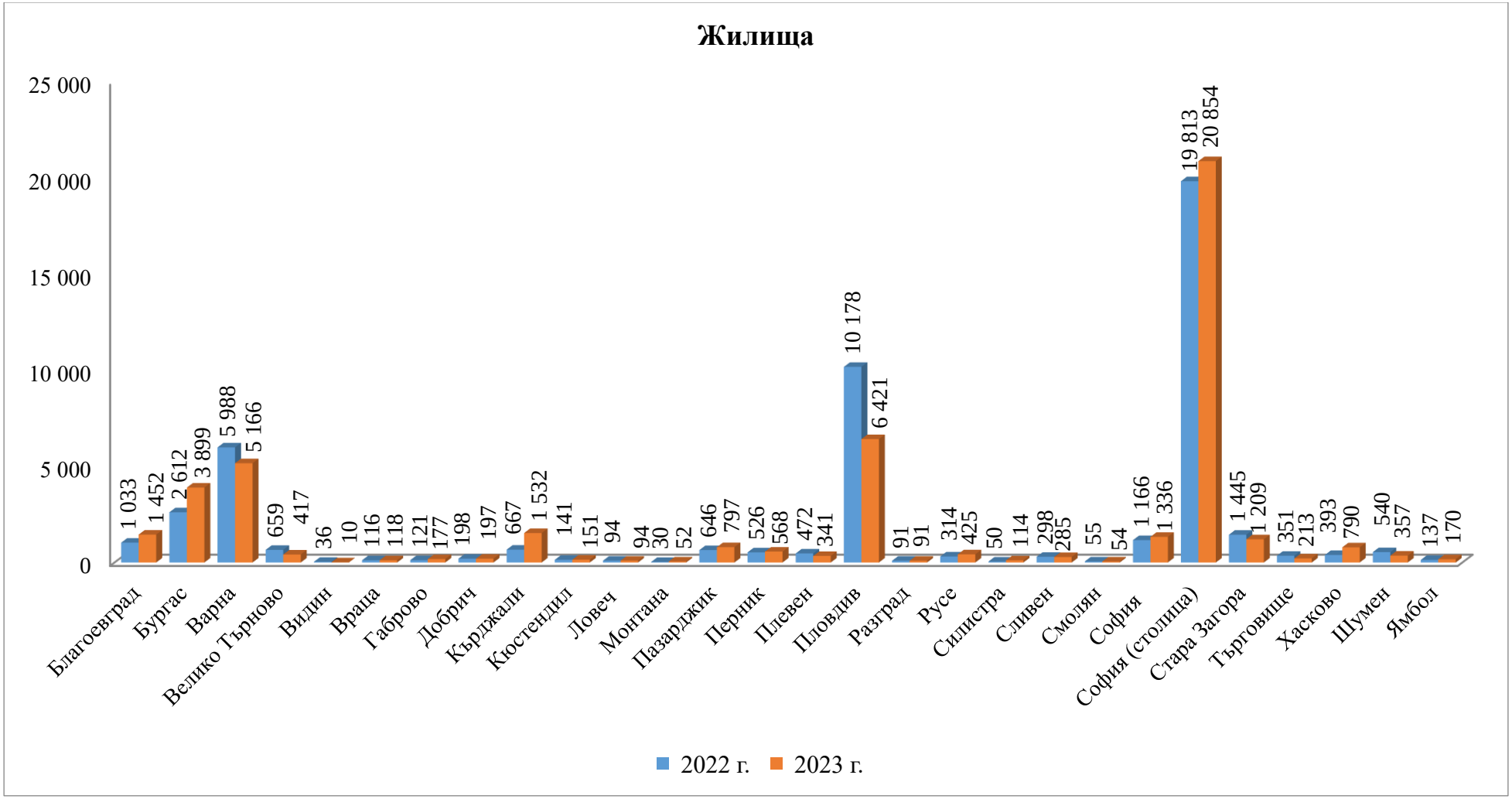
Издадени разрешителни за строеж на нови жилищни сгради по области
2022 г. – 2023 г.

По данни на НСИ

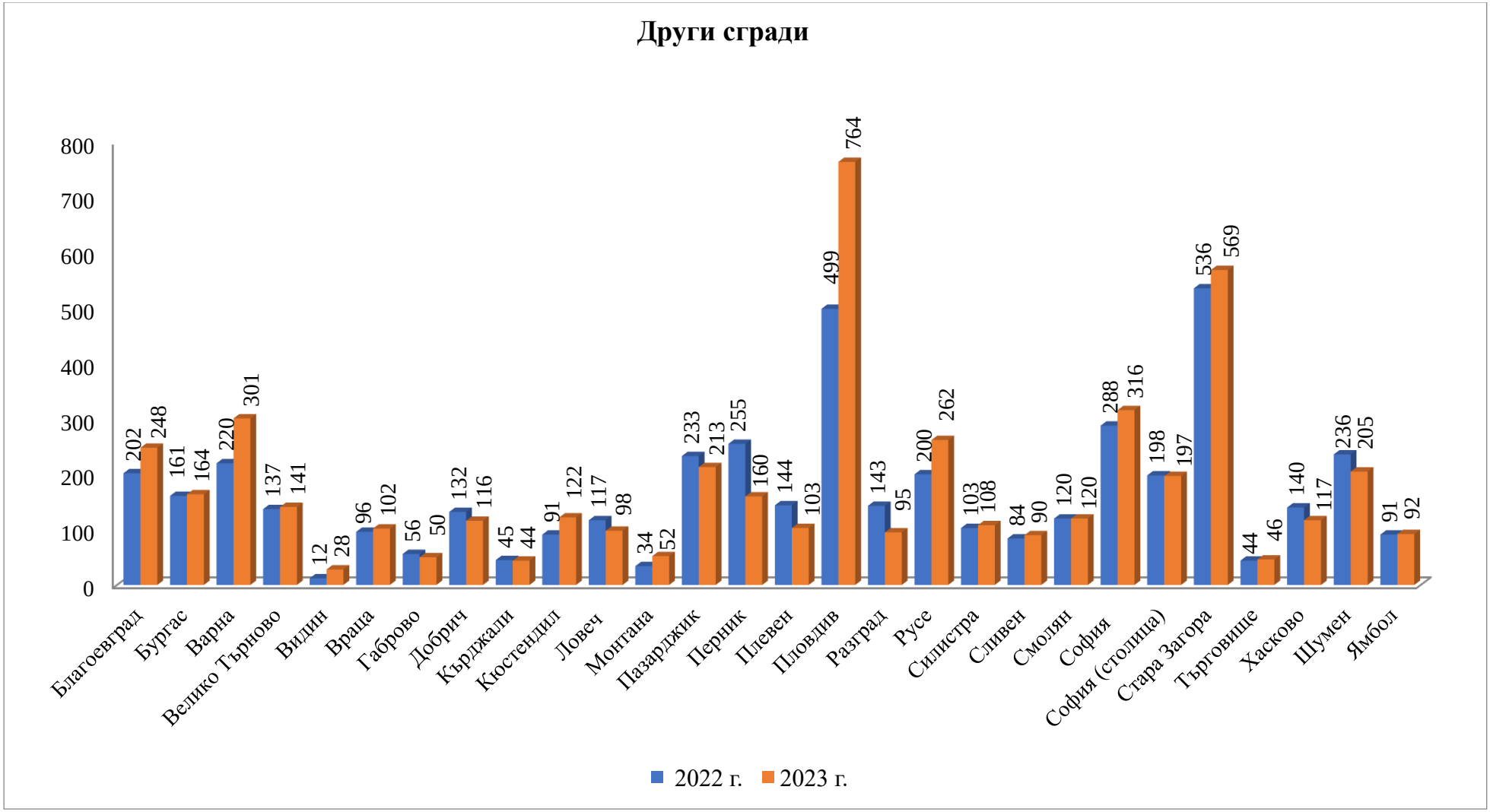
Издадени разрешителни за строеж на нови жилища по области
2022 г. – 2023 г.

По данни на НСИ

Издадени разрешителни за строеж на нови други сгради по области
2022 г. – 2023 г.

По данни на НСИ

Започнато строителство на нови сгради

Започнато е строителството на **8 302** нови сгради с **5 383 752 кв. м** РЗП за *2023 г.* Като от тях **5 850** жилищни сгради с **29 691** жилища в тях и **3 426 917 кв. м** обща разгъната застроена площ (РЗП). Спрямо *2022 г.* започнатото строителство на жилищни сгради се увеличава със 7,0%, жилищата в тях намаляват с 2,0%, а РЗП - с 3,6%.

За същия период е започнато строителство на **56 административни сгради** с **42 333 кв. м** РЗП, като спрямо *2022 г.* се регистрира ръст от 19,1% на броя и ръст на РЗП от 25,2%. За *2023 г.* е започнато строителство и на **2 396 други сгради** с **1 914 502 кв. м** РЗП, като спрямо *2022 г.* строителството при тях намалява с 0,2% на броя, а РЗП се увеличава с 9,2%.

Започнато строителство на нови сгради
2022 г. – 2023 г.

По данни на НСИ

Видове сгради	2022 г.		2023 г.		Темп на растеж 2023 г. / 2022 г.		
	Започнато строителство /брой/	РЗП, м²	Започнато строителство /брой/	РЗП, м²	Започнато строителство		РЗП, м²
					Брой	%	%
Общо сгради	7 915	5 341 333	8 302	5 383 752	387	4,9%	0,8%
Жилищни сгради	5 468		5 850		382	7,0%	
Жилища	30 309	3 554 418	29 691	3 426 917	-618	-2,0%	-3,6%
Административни сгради	47	33 810	56	42 333	9	19,1%	25,2%
Други сгради*	2 400	1 753 105	2 396	1 914 502	-4	-0,2%	9,2%

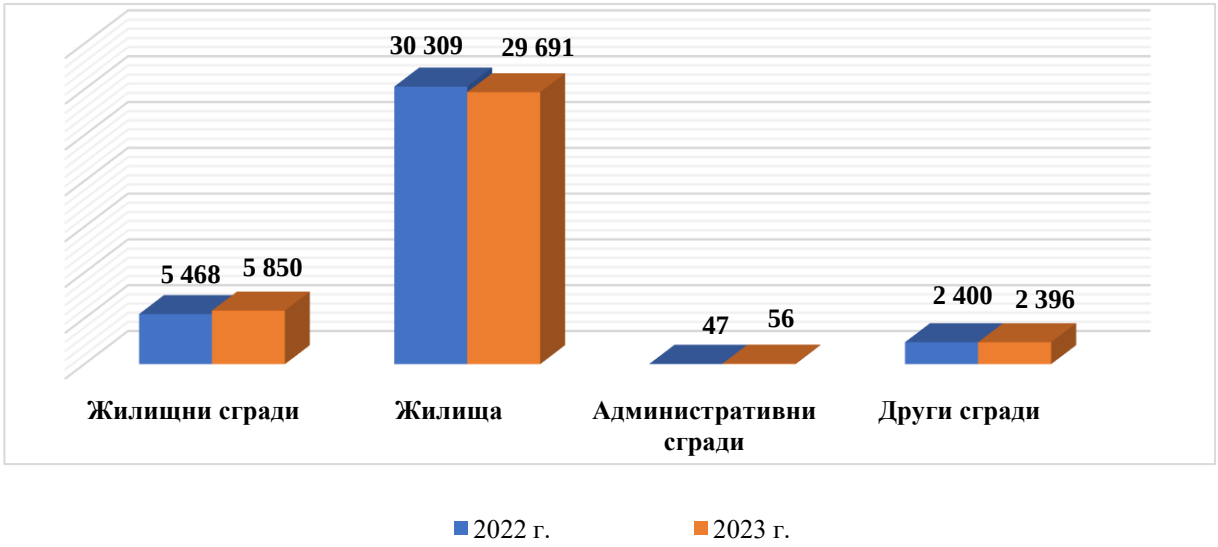
****Други сгради** - сгради, които са предназначени за различни дейности: производствена, търговска, транспортна, просветна, културна, спортна, селскостопанска дейност, здравеопазване, бази за почивка и краткосрочно пребиваване - хотели, мотели, почивни домове, хижи и др.*

Започнатото строителство на нови сгради за *2023 г.* е за общо **8 302 сгради,** с **5 383 752 кв.м** РЗП, от които:

- **5 850** жилищни сгради, включващи **29 691** жилища, с **3 426 917 кв. м** РЗП
- **56** административни сгради/офиси, с **42 333 кв. м** РЗП
- **2 396** други сгради, с **1 914 502 кв. м** РЗП

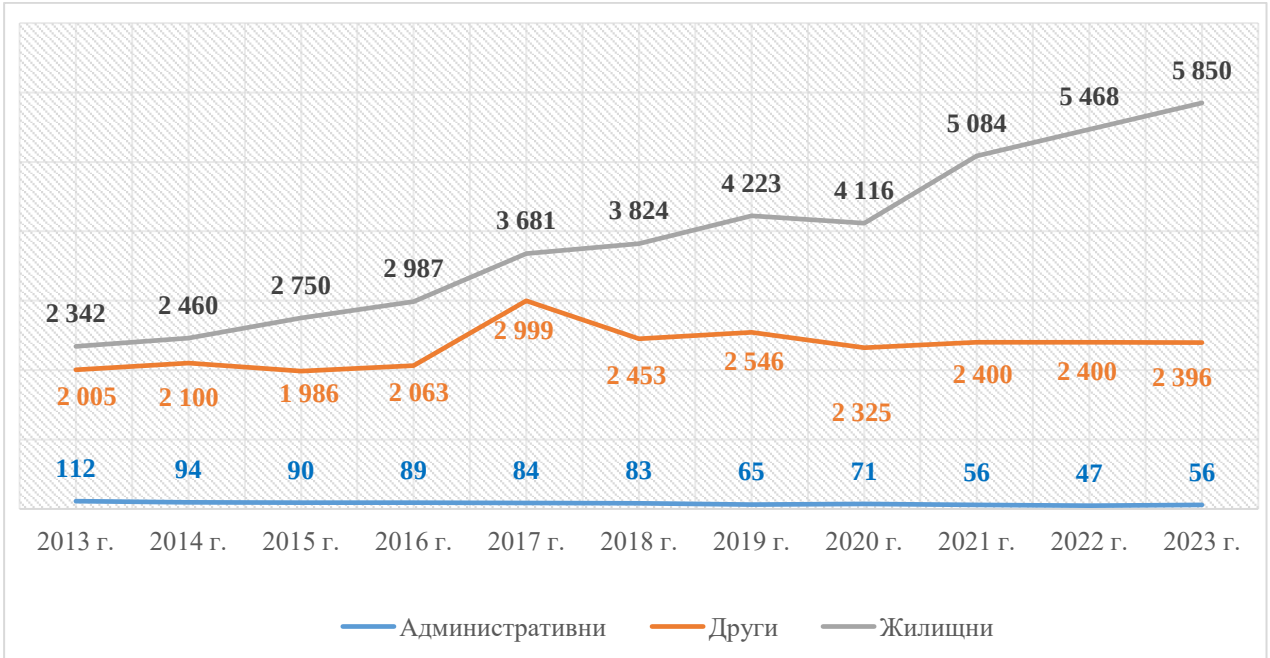
Започнато строителство на нови сгради
2022 г. - 2023 г.

По данни на НСИ

Започнато строителство на нови сгради /брой/
2013 г. – 2023 г.

По данни на НСИ

Започнато строителство на нови сгради /РЗП, м²/
2013 г. – 2023 г.

По данни на НСИ

Започнато строителство на нови сгради по области

Най-активни за *2023 г.* при **започнатото строителство на нови сгради** са областите:

<u>Жилищни сгради</u>

Пловдив – 978 жилищни сгради с **2 893 жилища** в тях;

София (столица) – 948 жилищни сгради с **10 887 жилища** в тях;

Варна – 629 жилищни сгради с **4 531 жилища** в тях.

Бургас – 586 жилищни сгради с **3 495 жилища** в тях;

София – 516 жилищни сгради със **756 жилища** в тях.

<u>Други сгради</u>

Стара Загора – 328 сгради;

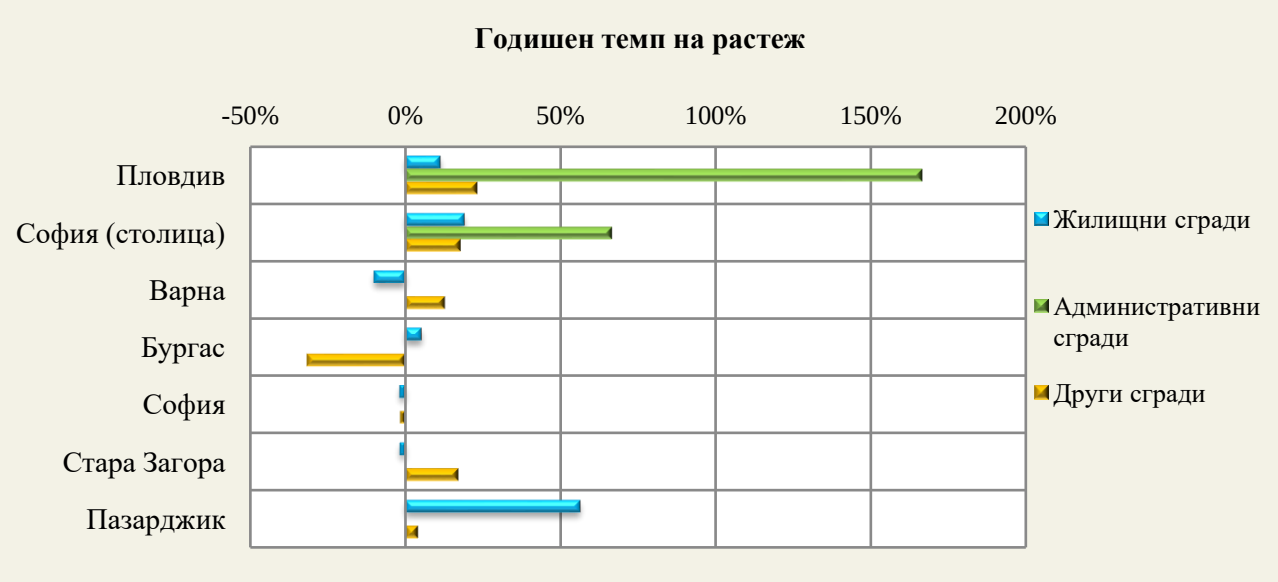
Пловдив – 319 сгради;

Пазарджик – **202** сгради.

<u>Административни сгради</u>

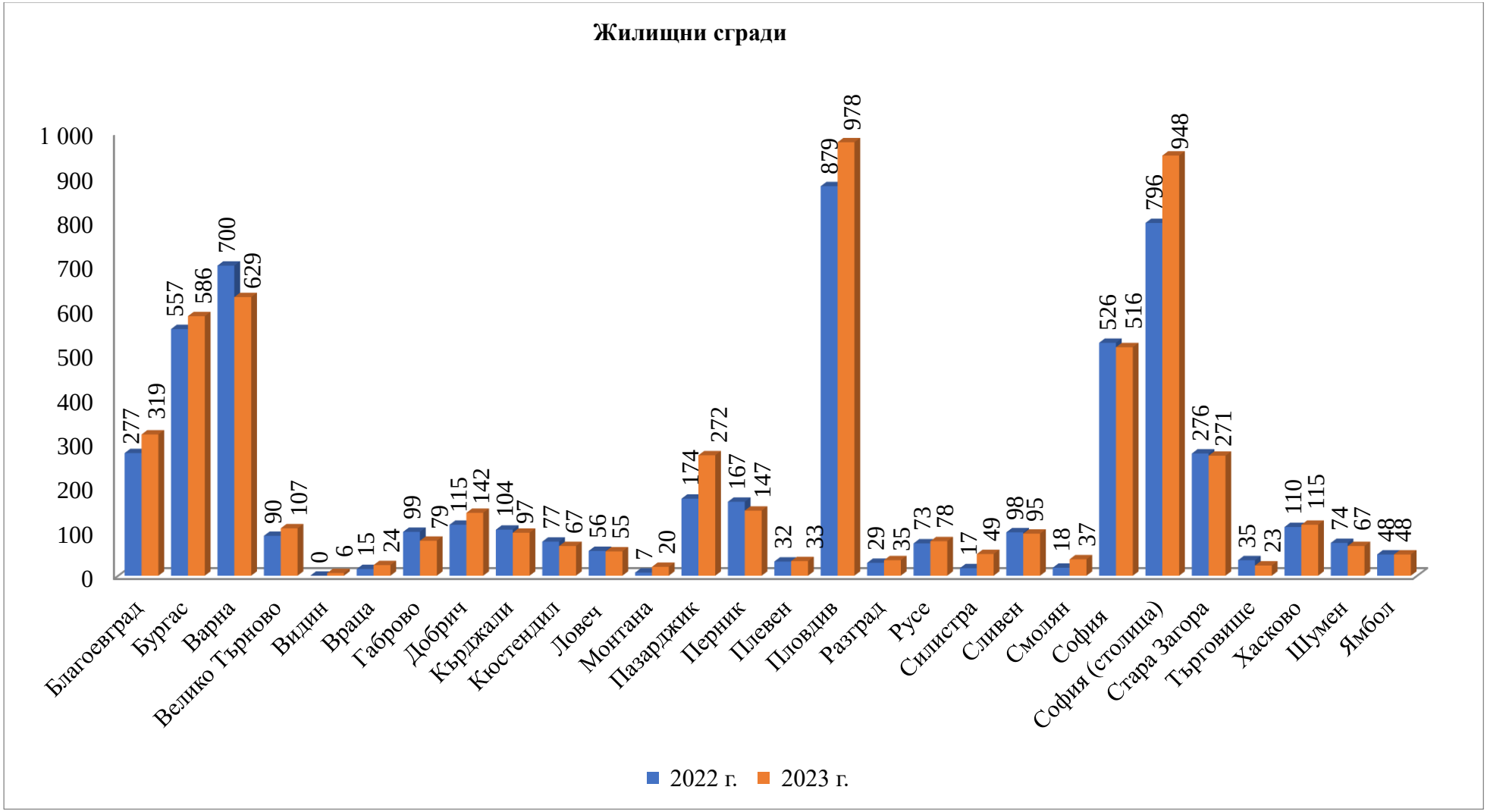
София (столица) – 20 сгради;

Пловдив – 8 сгради.

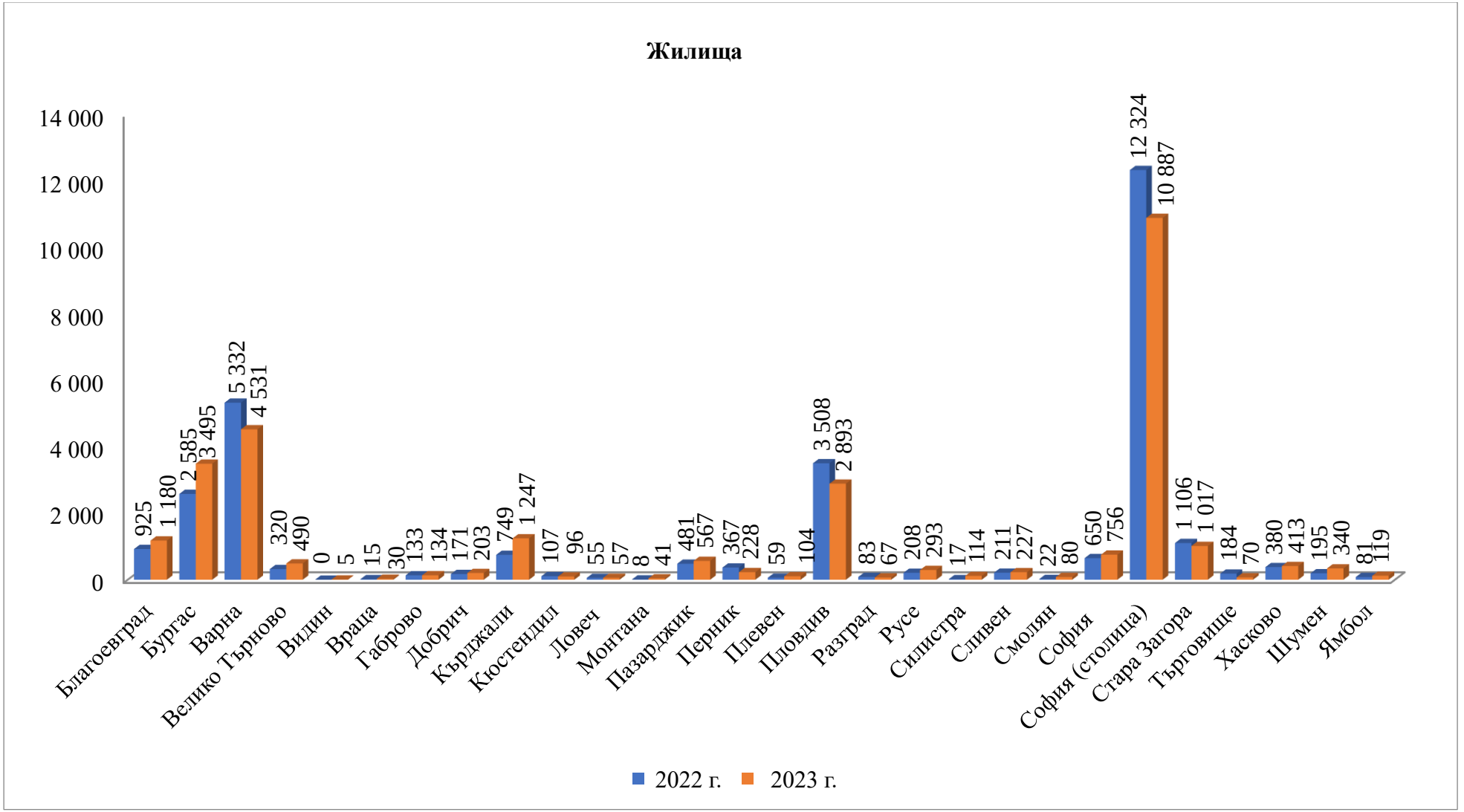
Започнато строителство на нови жилищни сгради по области
2022 г. – 2023 г.

По данни на НСИ

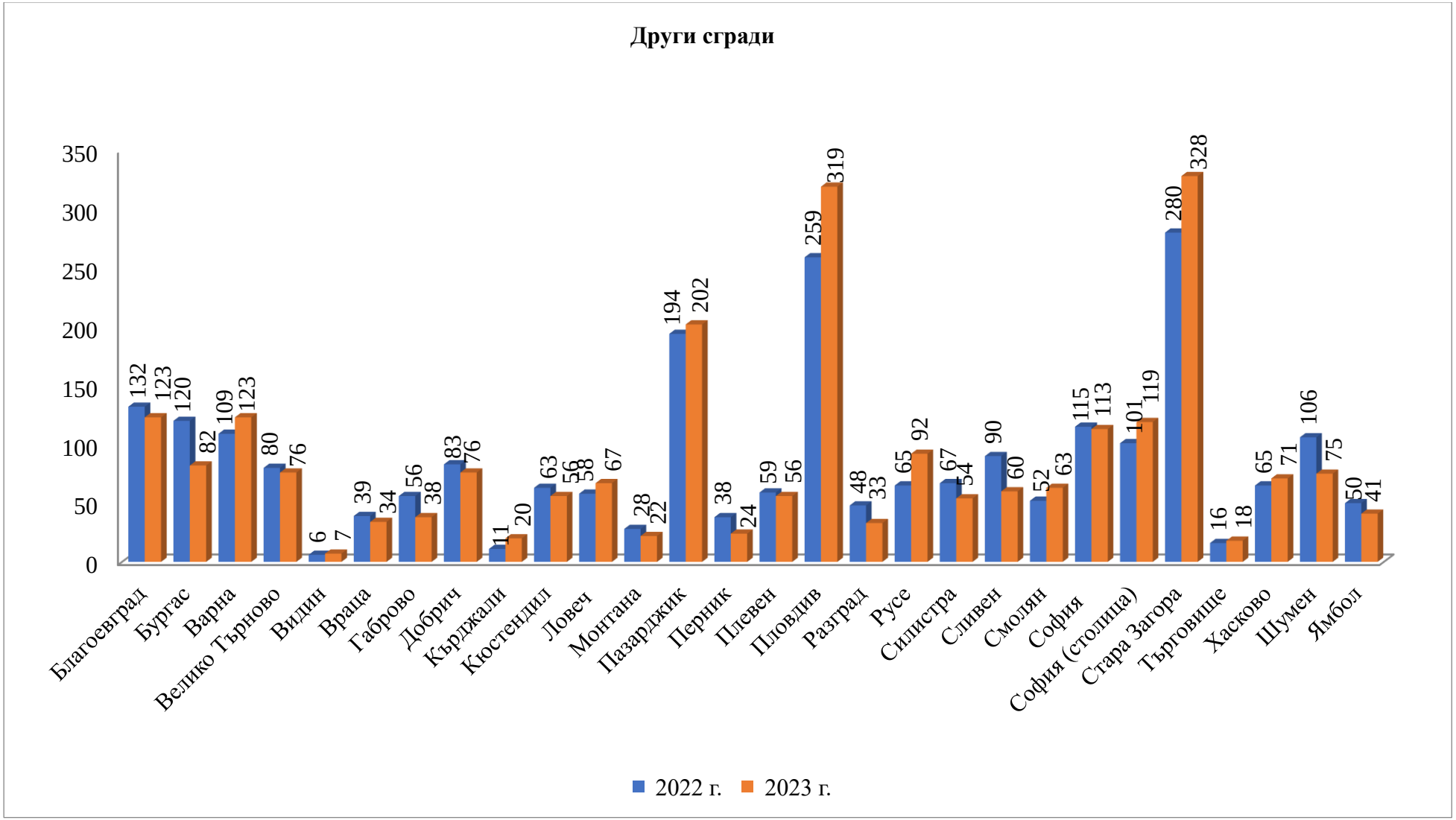
Започнато строителство на нови жилища по области
2022 г. – 2023 г.

По данни на НСИ

Започнато строителство на нови други сгради по области
2022 г. – 2023 г.

По данни на НСИ

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради според вида на сградата

2013 г. - 2023*г. *По предварителни данни на НСИ

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*
Общо	2 199	2 452	2 263	2 161	2 205	2 324	3 052	3 376	3 898	5 390	5 237
Къщи	1 513	1 713	1 611	1 545	1 616	1 778	2 263	2 409	2 875	4 299	4 112
Жилищни блокове/ кооперации	376	384	314	374	332	336	517	684	677	751	756
Сгради от смесен тип	106	128	106	91	85	72	127	124	149	125	137
Общежития	10	11	16	5			5	6	5	2	1
Вили	189	200	208	140	169	135	134	151	189	209	231
Сгради за колективно домакинство	5	16	8	6	3	3	6	2	3	4	-

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради според вида на конструкцията

2013 г. - 2023*г. *По предварителни данни на НСИ

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*
Общо	2 199	2 452	2 263	2 161	2 205	2 324	3 052	3 376	3 898	5 390	5 237
Панелни	8	16	27	20	20	17	24	12	26	19	16
Стоманобетонни	1 616	1 831	1 585	1 602	1 662	1 730	2 342	2 623	2 996	4 194	3 977
Тухлени	541	550	592	491	478	514	604	649	760	1 019	1 086
Други	34	55	59	48	45	63	82	92	116	158	158

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища

Въведените в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища за *2023 г.* по предварителни данни на НСИ са **5 237 сгради** и **21 060 жилища** в тях, с общо РЗП **2 101 312 кв. м**, като жилищната площ, вкл. кухни над 4 кв. м е **1 655 179 кв. м**, а спомагателната площ е **446 133 кв. м**. Спрямо *2022 г.* въведените в експлоатация новопостроени жилищни сгради

намаляват с 2,8%, а жилищата в тях се увеличават с 6,1%, при нарастване на общото РЗП с 3,1%.

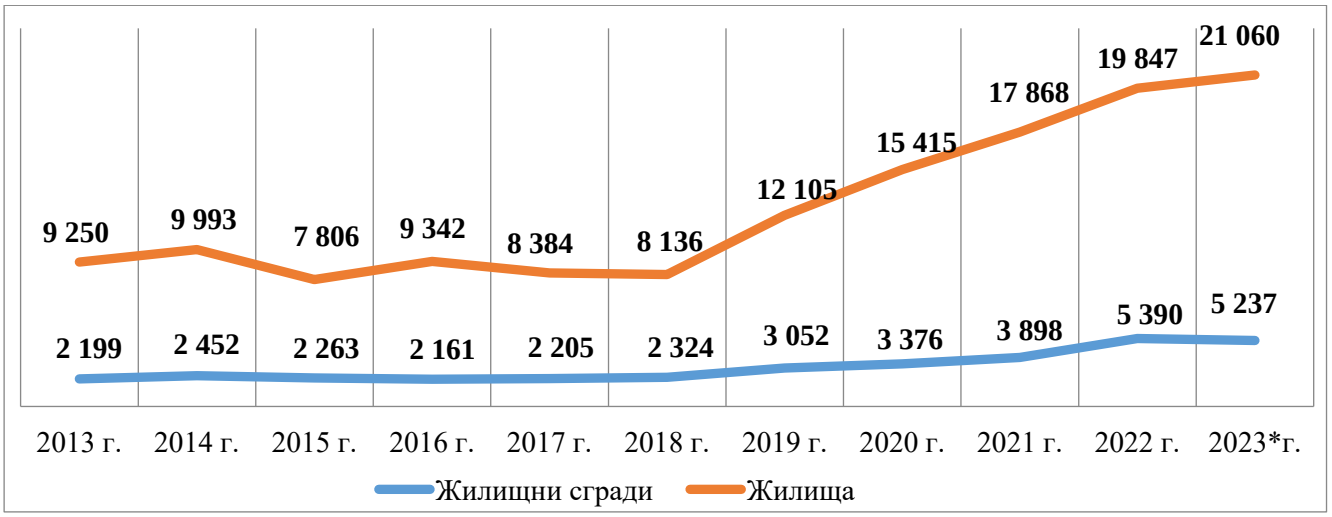
Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища
2022 г. – 2023*г.

*По предварителни данни на НСИ

	2022 г.		2023*г.		Темп (%)	
	Сгради	Жилища	Сгради	Жилища	Сгради, %	Жилища, %
Общо	5 390	19 847	5 237	21 060	-2,8%	6,1%
РЗП - общо	2 038 813		2 101 312		3,1%	

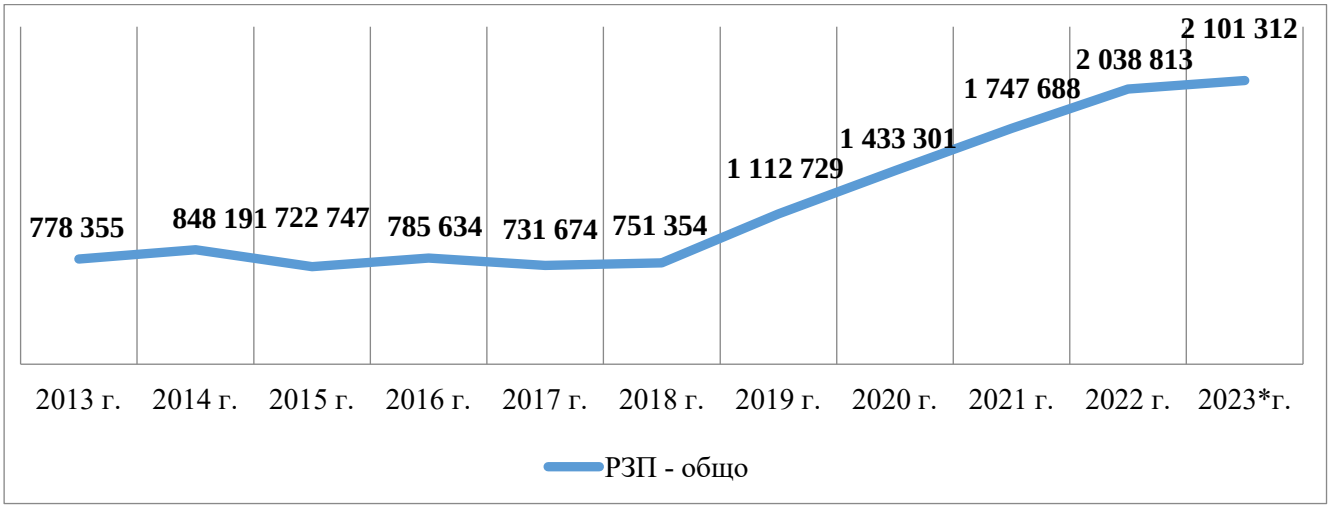
Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища /брой/
2013 г. – 2023*г.

*По предварителни данни на НСИ

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища /РЗП - общо/
2013 г. – 2023*г.

*По предварителни данни на НСИ

Въведени в експлоатация жилищни сгради и жилища по области

Най-голям брой **въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради** за *2023 г.* регистрират областите:

Жилищни сгради и жилища

София (столица) – 881 жилищни сгради с **5 834 жилища** в тях, РЗП-общо **696 804** кв. м

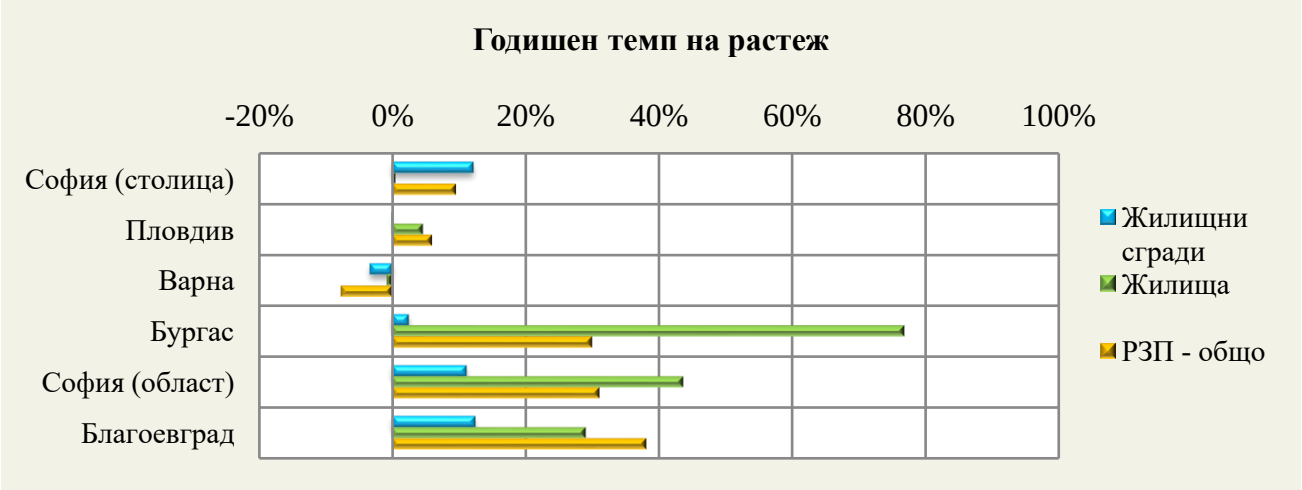
Пловдив – 742 жилищни сгради с **2 029 жилища** в тях, РЗП-общо **234 716** кв. м

Варна – 565 жилищни сгради с **3 347 жилища** в тях, РЗП-общо **253 233** кв. м

Бургас – 530 жилищни сгради с **3 514 жилища** в тях, РЗП-общо **223 782** кв. м

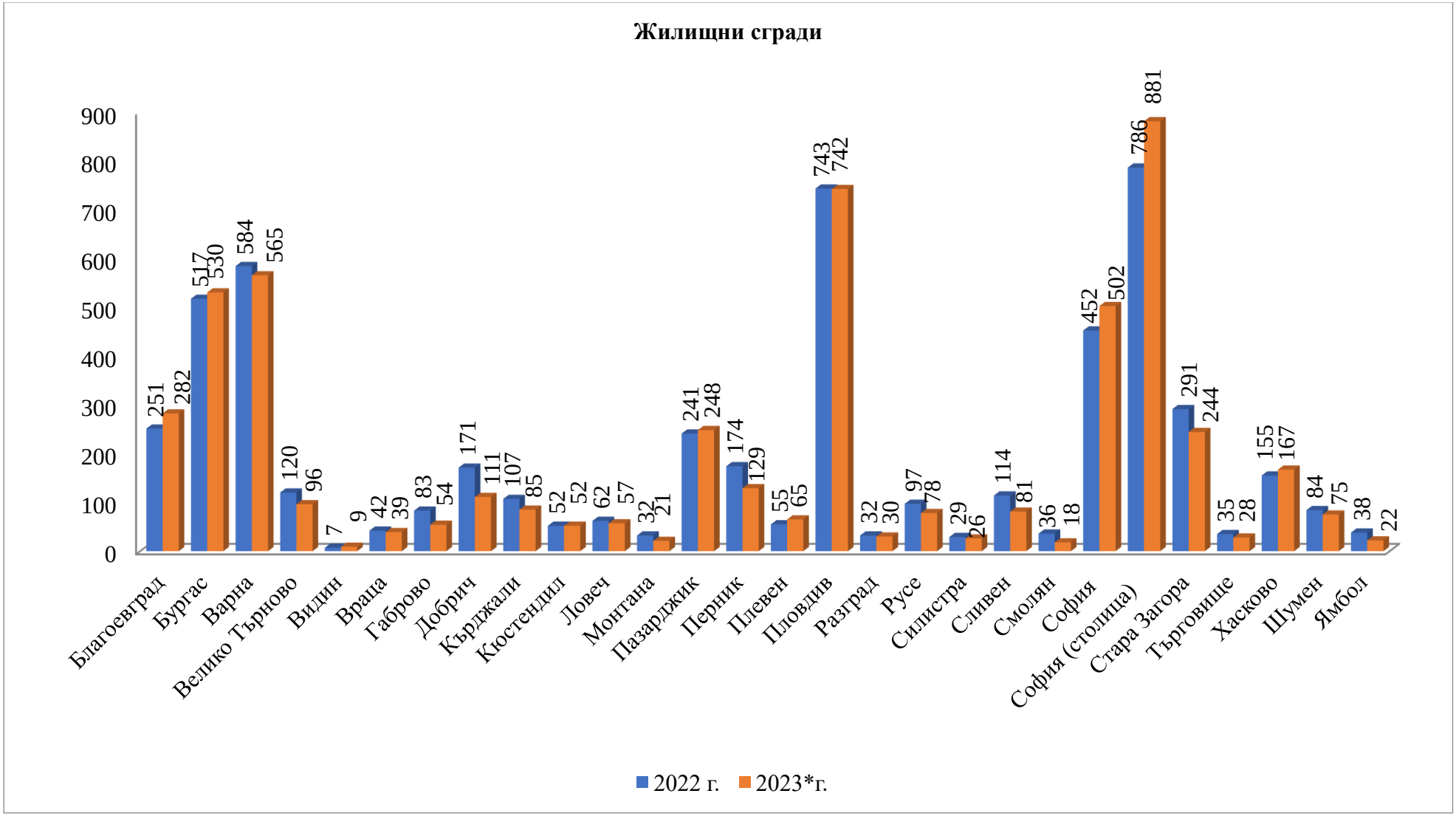
София (област) – 502 жилищни сгради със **763 жилища** в тях, РЗП-общо **100 240** кв. м

Благоевград – 282 жилищни сгради с **1 188 жилища** в тях, РЗП-общо **114 565** кв. м

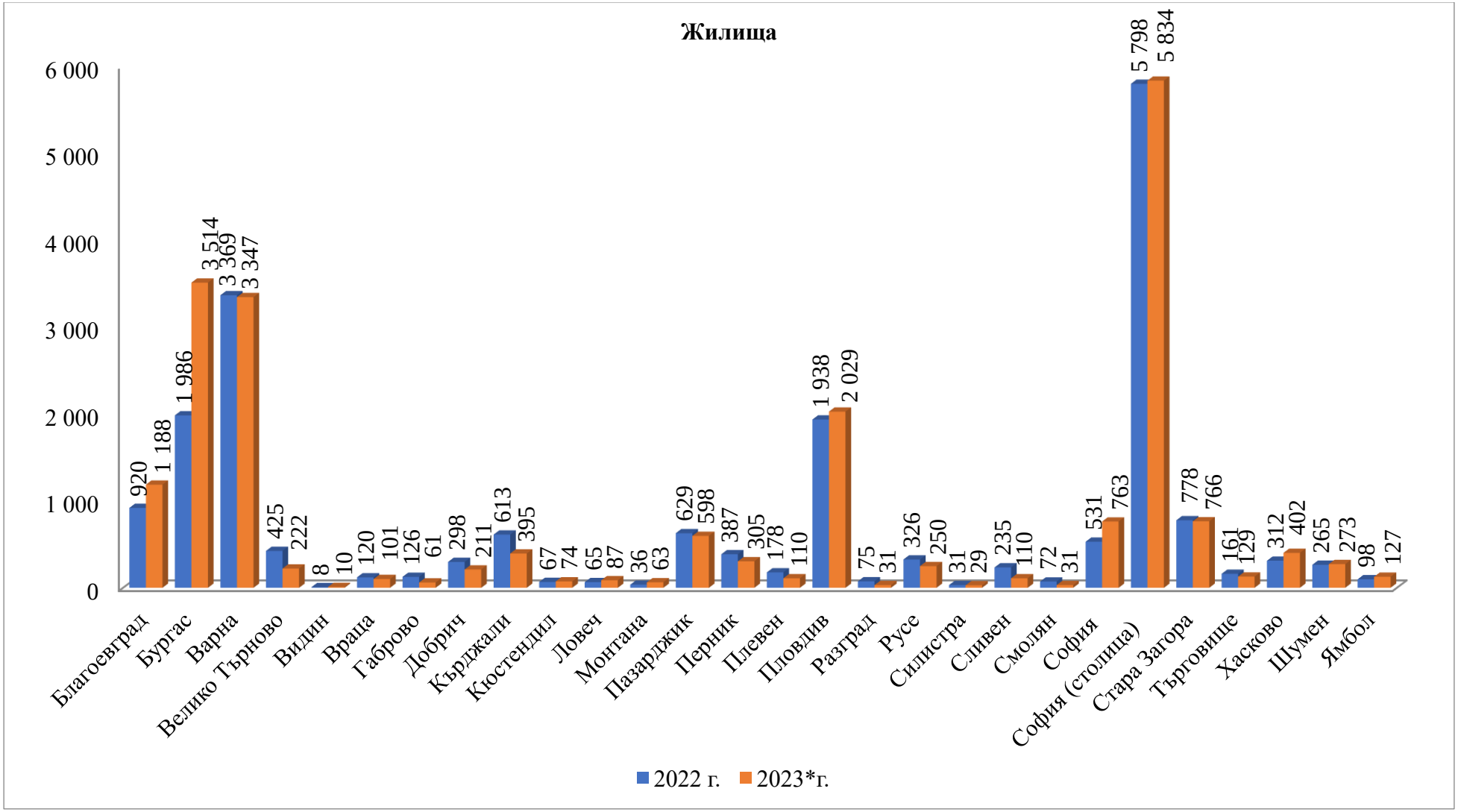
Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради по области
2022 г. - 2023*г.

*По предварителни данни на НСИ

Въведени в експлоатация новопостроени жилища по области
2022 г. - 2023*г.

*По предварителни данни на НСИ

Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи

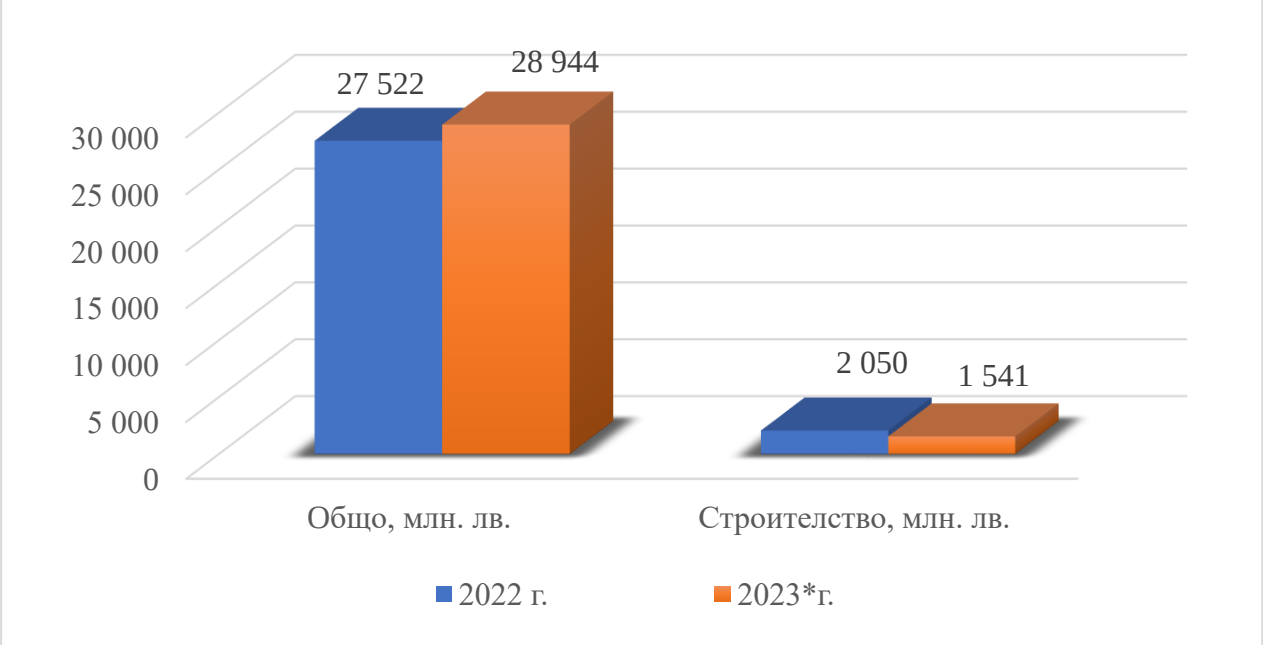
Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) за *2023 г.* общо за всички икономически сектори на страната възлизат на **28 944 млн. лв.**

За **отрасъл строителство** разходите за придобиване на ДМА са **1 541 млн. лв.**, или дял от 5,3% от общо отчетените за разглеждания период. Предварителните данни показват, че разходите за придобиване на ДМА в отрасъл строителство за *2023 г.* намаляват с 24,8% спрямо *2022 г.*

Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи, млн. лв.
2022 г. – 2023*г.

*По предварителни данни на НСИ

	2022 г.	2023*г.	Темп, %
Общо, млн. лв.	27 522	28 944	4,0%
Строителство, млн. лв.	2 050	1 541	-24,8%

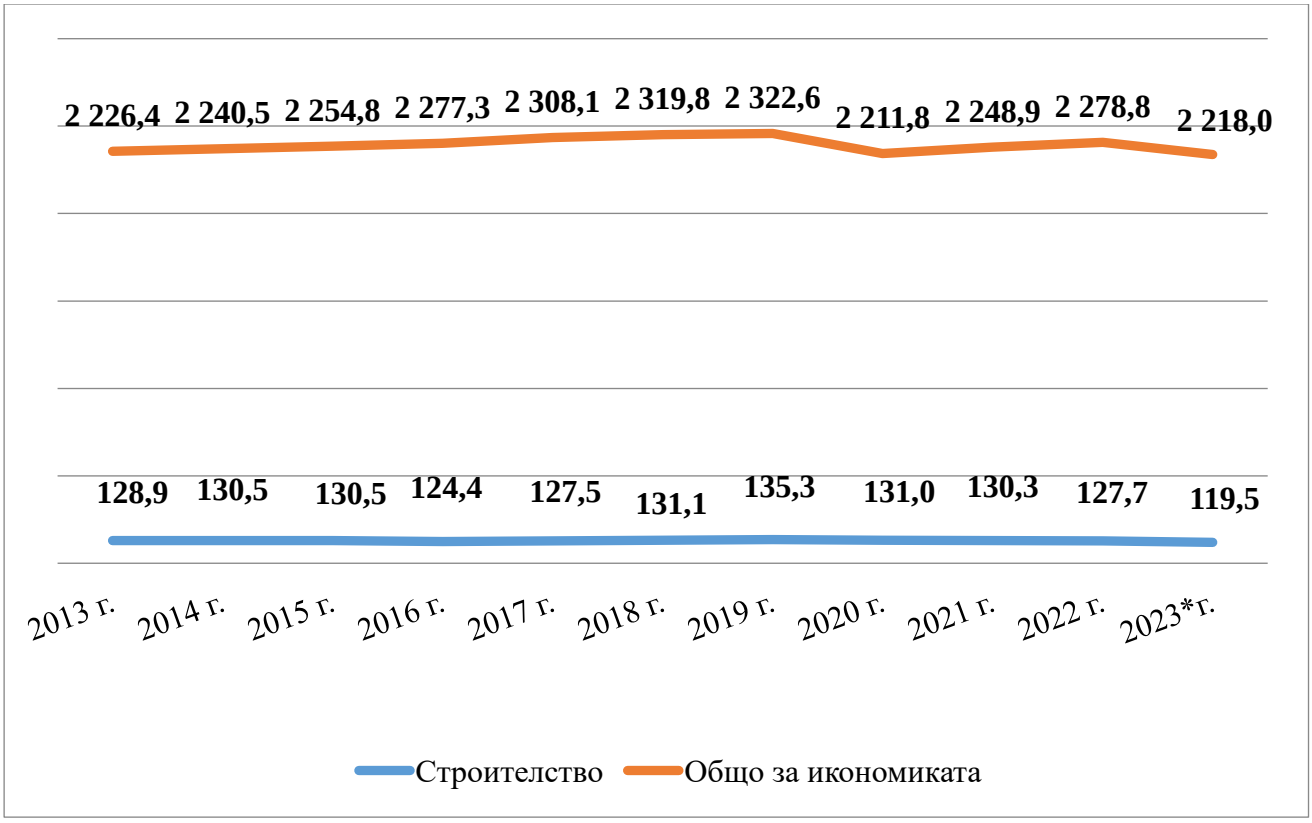
ПАЗАР НА ТРУДА

Наети лица по трудово и служебно правоотношение

Наетите лица по трудово и служебно правоотношение за *2023 г.* по предварителни данни на НСИ са **2 218,0** хил. бр. общо за икономиката, като спрямо *2022 г.* намаляват с 60,8 хил. бр., или 2,7%.

За **строителния сектор** наетите лица по трудово и служебно правоотношение за *2023 г.* са **119,5** хил. бр., или 5,4% дял от общо наетите за страната. На годишна база данните показват спад от 8,2 хил. бр., или 6,4%.

Наети лица по трудово и служебно правоотношение
2013 г. – 2023*г. /Среден списъчен брой през годината/ *По предварителни данни на НСИ

Заети, наети и самонаети лица

Заетите лица в икономиката за *2023 г.* по предварителни данни на НСИ са 3 480,7 хил. бр., като спрямо *2022 г.* заетостта се увеличава с 1,0%.

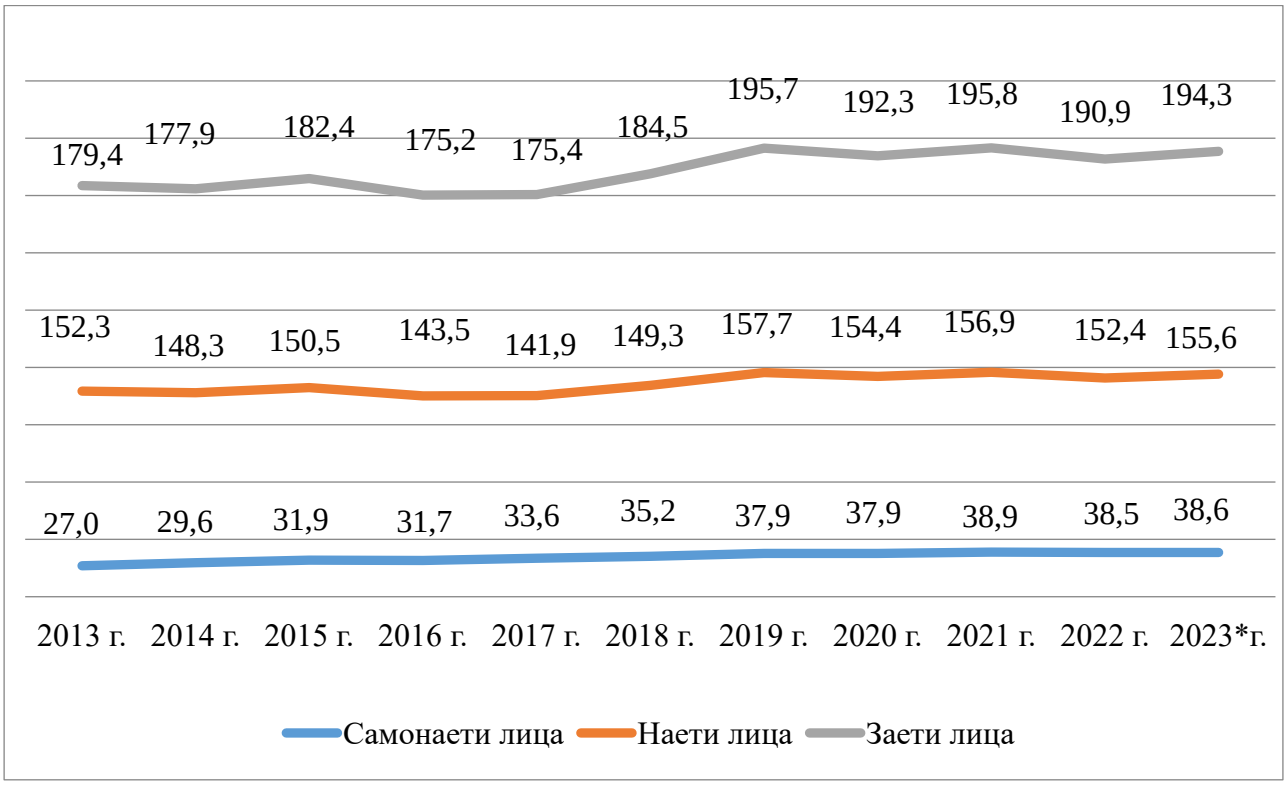
Заетите в отрасъл строителство за *2023 г.* по предварителни данни:

- **Заетите лица** са 194,3 хил. бр., ръст от 1,8% на годишна база;

- **Наетите лица** са 155,6 хил. бр., ръст от 2,1% на годишна база;
- **Самонаетите лица** са 38,6 хил. бр., ръст от 0,3% на годишна база.

Заети, наети и самонаети лица – строителство, хил. бр.
2013 г. – 2023*г.

*По предварителни данни на НСИ

Заети лица *- включват наетите и самонаетите лица, ангажирани в дадена производствена дейност, попадаща в производствените граници на системата.*

Наети лица *- лицата, работещи за дадена институционална единица резидент и получавайки възнаграждение за вложения труд. В наетите лица се включват наетите работещи по трудов, граждански или работещи без договор.*

Самонаети лица *- лицата, които са еднолични собственици или съсобственици на некорпорирани предприятия, в които те работят.*

Безработни лица – общо и в строителството

За *2023 г.* **безработните лица общо за страната** са 132,4 хил., като се увеличават с 5,1 хил. или с 4,0%, спрямо *2022 г.*

Безработните в отрасъл строителство за *2023 г.* са 14,6 хил., или 11,0% от общо регистрираните безработни. Спрямо *2022 г.* данните показват, че безработните лица в сектор строителство се увеличават с 2,8 хил. или с 23,7%.

Безработни лица – общо и в строителството
2022 г. – 2023 г.

По данни на НСИ

	2022 г.	2023 г.	2023 г. / 2022 г.
	хил. бр.	хил. бр.	%
Безработни лица – общо	127,3	132,4	4,0%
Безработни лица - строителство	11,8	14,6	23,7%

Безработни лица в строителството
2013 г. – 2023 г.

По данни на НСИ

Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение

Общо за икономиката:

Средната годишна работна заплата по предварителни данни на НСИ за *2023 г.* е **24 147 лв.**, спрямо *2022 г.* се увеличава с 2 905 лв., или 13,7%.

За сектор строителство:

Средната годишна работна заплата по предварителни данни на НСИ за *2023 г.* е **18 537 лв.**, спрямо *2022 г.* се увеличава с 2 515 лв., или 15,7%.

	Средна годишна работна заплата		Темп, %
	2022 г.	2023*г.	2023*г. / 2022 г.
Общо за икономиката, лв.	21 242	24 147	13,7%
Строителство, лв.	16 022	18 537	15,7%

***Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение* 2013 г. - 2023*г.**

*По предварителни данни на НСИ

ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ

Поток на преки чуждестранни инвестиции в България

ПРЕКИ ИНВЕСТИЦИИ (януари - декември 2023 г.), млн. €

По предварителни данни на БНБ / към 21.03.2024 г. Данните за периода януари – декември 2023 г. са ревизирани. С отчета за февруари 2024 г. ще бъдат направени ревизии на данните за януари 2024 г. Данните за 2023 г. и 2024 г. подлежат на ревизия с годишните данни на НСИ и допълнително постъпили отчети на предприятията с чуждестранно участие. Данните са съставени съгласно *принципа на първоначалната посока на инвестицията*, при спазване на методологическите изисквания на 6-тото издание на „Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция“ на МВФ.

Източници: *Предприятия с чуждестранно участие, банки, нотариуси, НСИ, Централен депозитар, Агенция за приватизация и следприватизационен контрол. Положителният знак показва увеличение на активите и пасивите, а отрицателният – намалението им.*

По предварителни данни на БНБ **преките инвестиции в страната** за *януари – декември 2023 г.* възлизат на **3 619,1 млн. евро**, като спрямо *2022 г.* се увеличават с 988,0 млн. евро (37,6%).

В отрасъл строителство

Преките инвестиции за *2023 г.* **в отрасъл строителство** възлизат на **30,7 млн. евро**, като спрямо *2022 г.* се увеличават с 61,7 млн. евро (199,0%).

Преки чуждестранни инвестиции в България – общо и в строителството, млн. €
2022*г. – 2023*г.
*По предварителни данни на БНБ / към 21.03.2024 г.

	2022*г.	2023*г.	Темп 2023*г. / 2022*г.
ОБЩО, млн. €	2 631,1	3 619,1	37,6%
Строителство, млн. €	-31,0	30,7	199,0%

Поток на преките чуждестранни инвестиции в България – строителство, млн. €
2014 г. – 2023*г.
*По предварителни данни на БНБ / към 21.03.2024 г.

СЕКТОР СТРОИТЕЛСТВО

Обявени обществени поръчки

Обявени обществени поръчки по вид строителство

Обявените обществени поръчки в отрасъл строителство за *2023 г.* възлизат на 4 688 бр. с прогнозна обявена стойност 12 052,8 млн. лв. Тенденцията на годишна база е регистриран ръст от 6,1% на броя на обявените поръчки и ръст на стойността от 3,4%.

Инженерна инфраструктура 1 775 бр., или дял от 37,8% от общо обявените поръчки за *2023 г.*, с прогнозна стойност 8 797,3 млн. лв., което е 73,0% от общо обявената стойност. На годишна база се наблюдава ръст на броя на обявените поръчки от 4,7% и ръст на стойността от 7,2%.

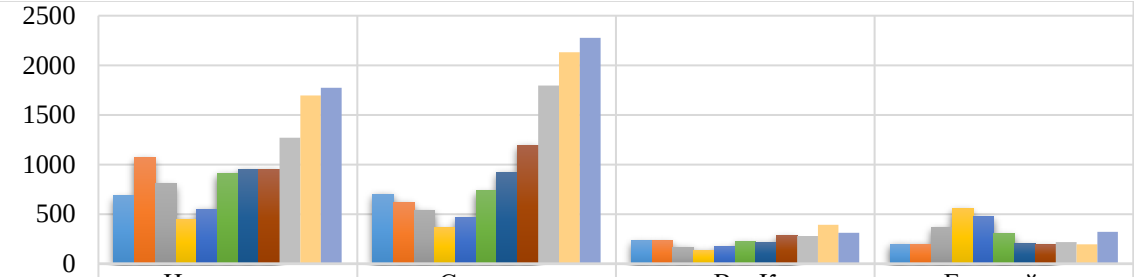
В и К инфраструктура - представлява 6,7% от общо обявените поръчки или 313 бр. обявени обществени поръчки с прогнозна стойност 774,5 млн. лв. (6,4% от общата стойност), като на годишна база се регистрира спад от 20,6% на броя на обявените поръчки и спад на стойността от 11,9%.

Сградното строителство представлява 48,6% от общо обявените поръчки или 2 277 броя с прогнозна стойност 1 880,0 млн. лв. (15,6% от общата стойност). Промяната на годишна база е ръст от 6,8% на броя на обявените поръчки и ръст от 6,4% на стойността.

Енергийна инфраструктура – представлява 6,9% от общо обявените поръчки или 323 бр. обявени обществени поръчки с прогнозна стойност 601,0 млн. лв. (5,0% от общата стойност). Тенденция на годишна база: ръст на броя обявени поръчки от 64,0% и спад на стойността от 26,1%.

Обявени обществени поръчки в сектор строителство по вид строителство, бр.
2013 г. – 2023 г.

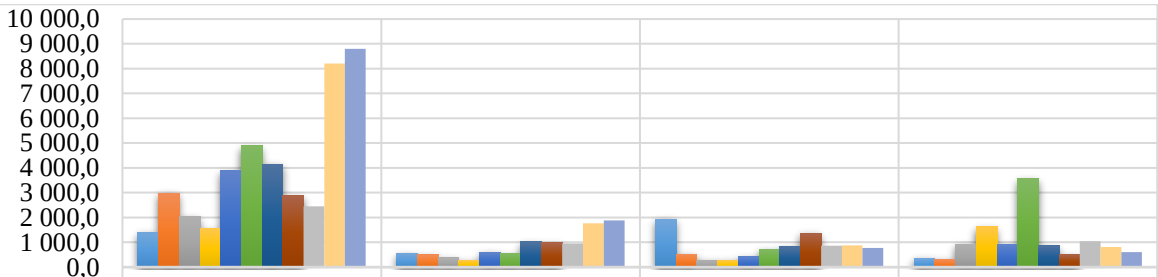
По данни на АОП

	Инженерна инфраструктура	Сградно строителство	В и К инфраструктура	Енергийна инфраструктура
2013	687	702	233	196
2014	1 069	619	234	199
2015	808	538	167	367
2016	450	364	137	554
2017	549	471	173	472
2018	910	735	224	303
2019	955	924	217	203
2020	952	1 194	285	191
2021	1 270	1 796	281	220
2022	1 696	2 132	394	197
2023	1 775	2 277	313	323

Обявени обществени поръчки в сектор строителство по вид строителство, млн. лв.
2013 г. – 2023 г.

По данни на АОП

	Инженерна инфраструктура	Сградно строителство	В и К инфраструктура	Енергийна инфраструктура
2013	1 394,0	552,1	1 922,2	364,2
2014	2 984,3	495,7	527,7	315,1
2015	2 022,2	373,9	275,1	917,4
2016	1 548,1	285,5	269,9	1 621,2
2017	3 881,9	607,3	424,6	926,5
2018	4 891,4	547,9	710,9	3 569,7
2019	4 152,9	1 014,9	816,6	865,2
2020	2 872,4	981,9	1 354,9	512,2
2021	2 447,8	959,9	858,4	1 038,2
2022	8 203,5	1 766,6	879,0	812,8
2023	8 797,3	1 880,0	774,5	601,0

Обявени обществени поръчки по възложители

За *2023 г.* обявените обществени поръчки в сектор строителство по вид възложител са както следва:

- **Общини** – обявени 3 205 бр., или 68,4% от общо обявените поръчки, като тенденцията е ръст от 6,6% спрямо *2022 г.*
- **Комунален и обществен сектор** – обявени 210 бр., или 4,5% от общо обявените поръчки, като на годишна база регистрират ръст от 30,4%.
- **Болници и учебни заведения –** обявени 556 бр., или 11,9% от общо обявените поръчки, като спрямо *2022 г.* се наблюдава спад от 7,9%.
- **Министерства и агенции** – обявени 710 бр. или 15,1% от общо обявените обществени поръчки. Тенденцията на годишна база е ръст от 12,9%.
- **Други** – обявени 7 бр., или 0,1% от общо обявените поръчки, наблюдава се спад от 63,2% спрямо *2022 г.*

Обявени обществени поръчки по процедури на договаряне

2023 г.

Открита процедура

583 *обявени поръчки*

Пряко договаряне

148 *обявени поръчки*

Договаряне без предварително обявление

58 *обявени поръчки*

Публично състезание

1 953 *обявени поръчки*

Договаряне без предварителна покана за участие

5 *обявени поръчки*

Договаряне с предварителна покана за участие

39 *обявени поръчки*

Събиране на оферти с обява

1 845 *обявени поръчки*

Покана до определени лица

52 *обявени поръчки*

Ограничена процедура

4 *обявена поръчка*

Квалификационна система

1 *обявена поръчка*

Обявени обществени поръчки – критерии за възлагане

2023 г.

Обявени обществени поръчки – източници на финансиране

2023 г.

- **Държавен бюджет** – 3 683 бр.
- Механизъм за свързване на Европа – 2 бр.
- Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 – 112 бр.
- Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 – 368 бр.
- Оперативна програма „Околна среда“ 2014 – 2020 – 22 бр.
- Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 – 2020 – 4 бр.

- Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” – 1 бр.
- Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021 – 102 бр.
- INTERREG V-A Румъния – България 2014 – 2020 – 6 бр.
- INTERREG V-A Гърция – България 2014 – 2020 – 2 бр.
- INTERREG VI-A ИПП България - Сърбия 2021 – 2027 – 1 бр.
- Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда – 11 бр.
- Проект „Красива България“ – 42 бр.
- Програма за морско дело и рибарство 2014 – 2020 - 21 бр.
- Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 – 10 бр.
- Норвежки финансов механизъм 2014 – 2021 – 28 бр.
- Програма за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020 – 2022 – 4 бр.
- Оперативна програма „Транспортна свързаност“ 2021 – 2027 – 2 бр.
- ОПТТИ 2014 -2020 и ОПТС 2021 – 2027 – 1 бр.
- Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България – 233 бр.
- Фонд „Социална закрила“ – 3 бр.
- Фонд „Вътрешна сигурност“ 2014 – 2020 – 5 бр.
- Оперативна програма „Добро управление“ – 2 бр.
- Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 – 1 бр.
- Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 – 5 бр.
- Програма „Развитие на човешките ресурси” 2021 - 2027 – 6 бр.
- Инвестиционна програма на МОН за 2023 – 7 бр.
- Програма на УНИЦЕФ за България – 1 бр.
- Фонд „Бедствия и аварии“ – 3 бр.

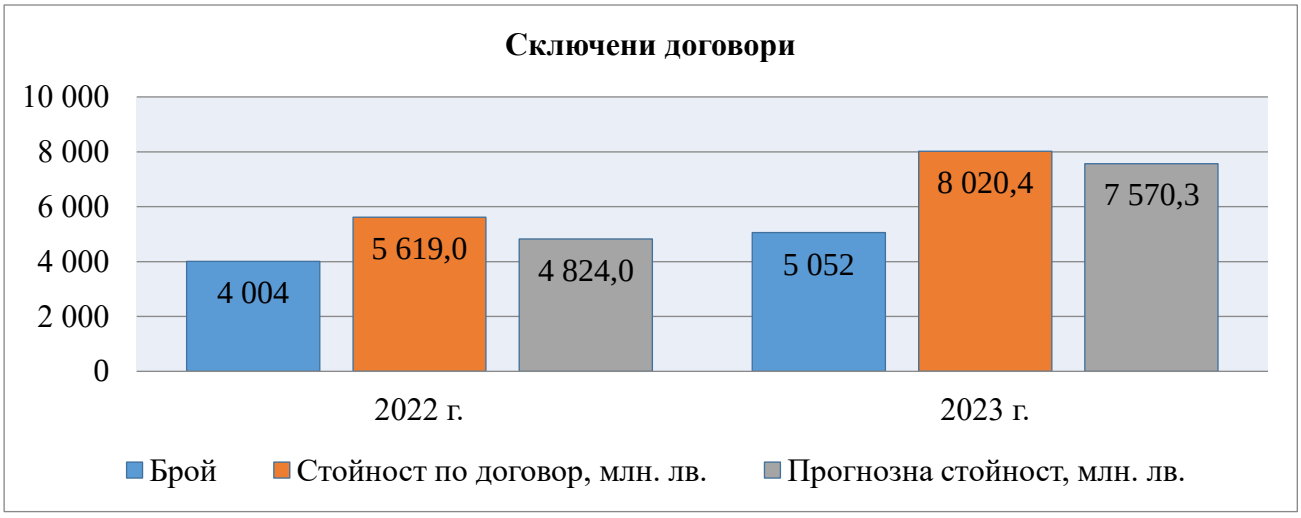

Сключени договори в сектор строителство

По данни на Агенцията по обществени поръчки (АОП) за *2023 г.* са сключени 5 052 договора в сектор строителство на обща стойност 8 020,4 млн. лв., което е с 450,1 млн. лв. повече при обявена прогнозна стойност от 7 570,3 млн. лв. *(Данните са към 31.01.2024 г. Въвеждането на данни продължава)*

В сравнение с *2022 г.* броят на сключените договори в сектора се увеличава с 26,2% (1 048 бр.), а стойността им се увеличава с 42,7% (2 401,4 млн. лв.).

Сключени договори в сектор строителство 2022 г. – 2023 г. По данни на АОП

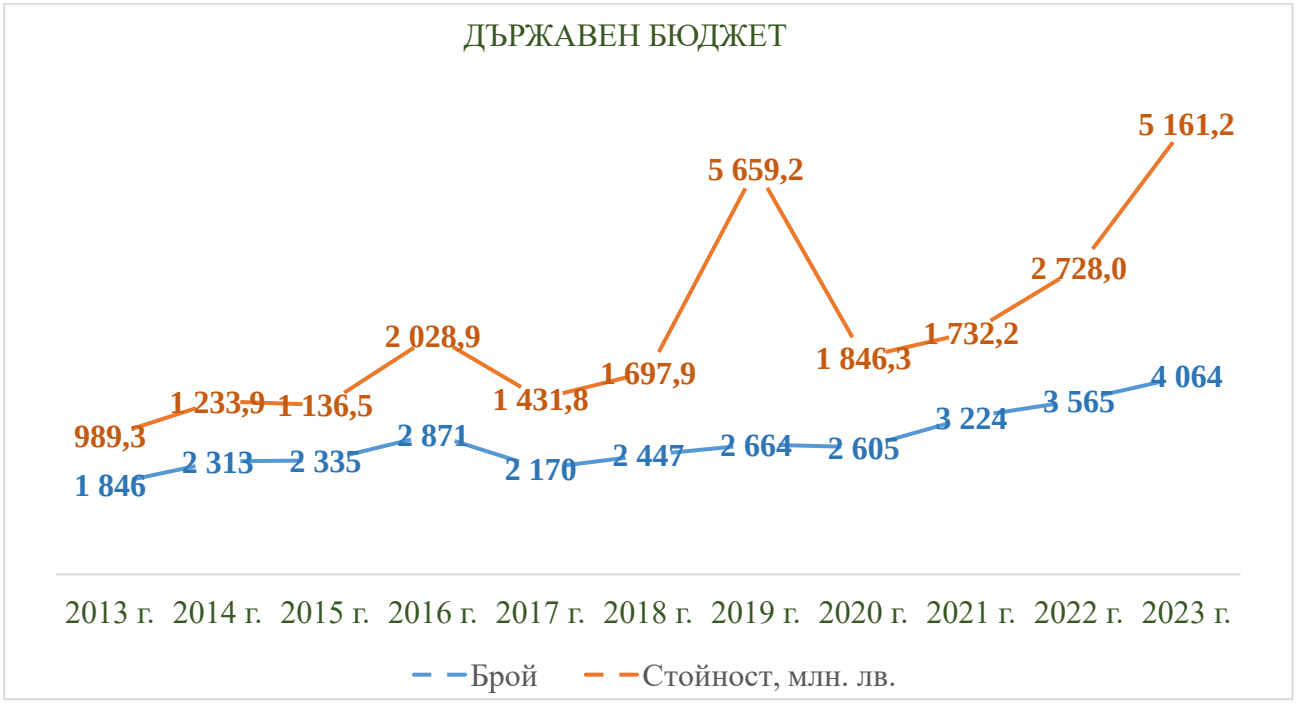
Сключени договори в сектор строителство 2013 г. – 2023 г. По данни на АОП

Сключени договори в сектор строителство – източници на финансиране

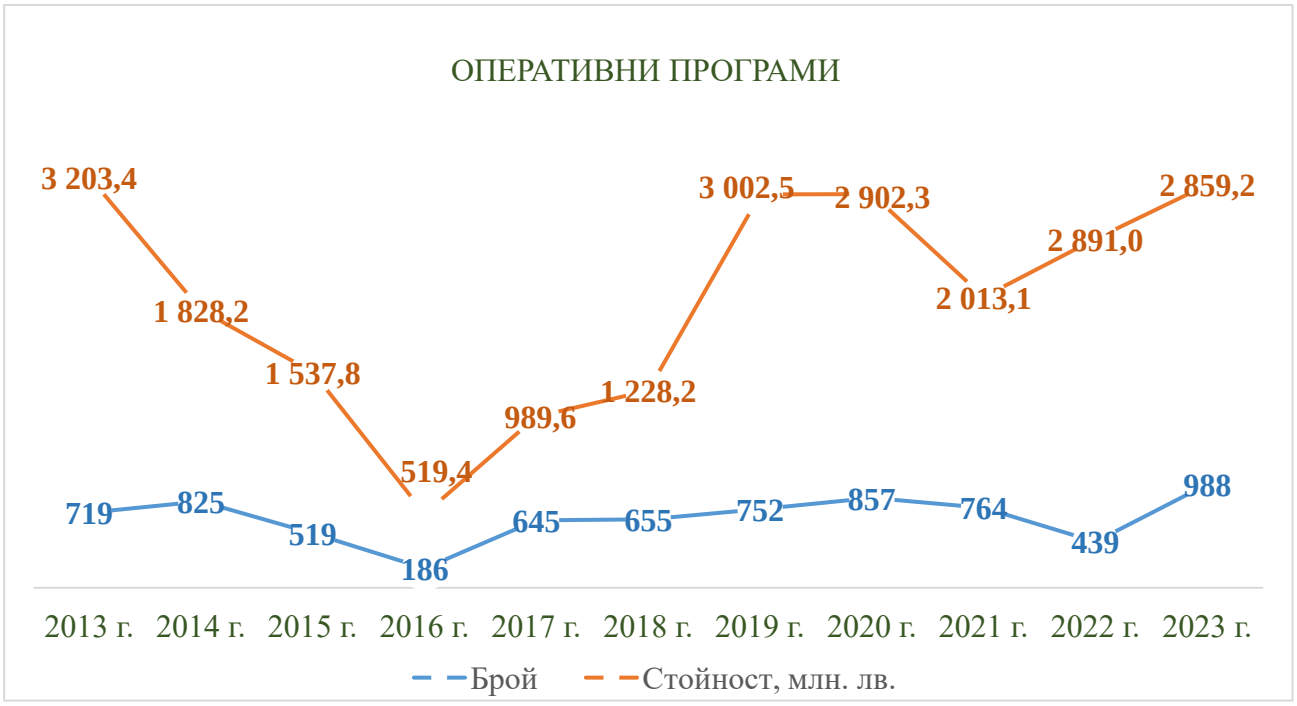
Сключени договори в сектор строителство, финансирани от държавния бюджет 2013 г. – 2023 г.

По данни на АОП

Сключени договори в сектор строителство, финансирани по оперативни програми 2013 г. – 2023 г.

По данни на АОП

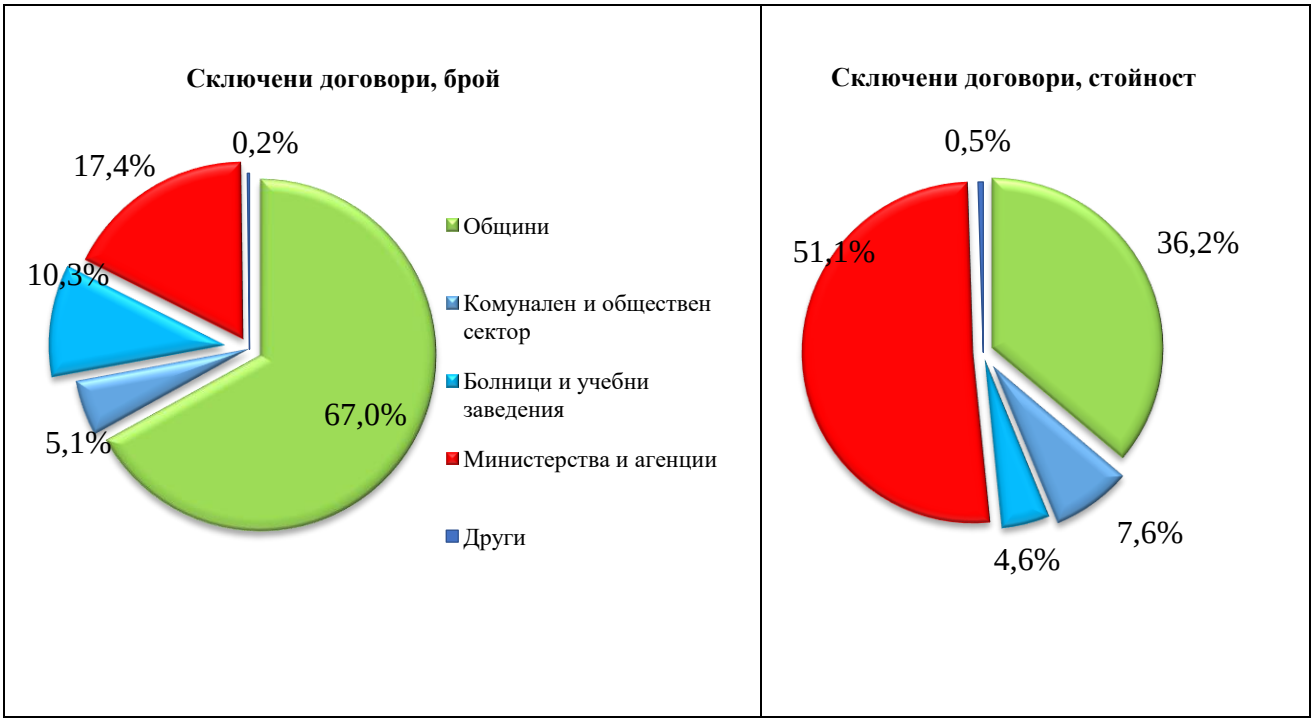

Сключени договори в сектор строителство по тип възложители

Сключени договори в сектор строителство - възложители
2022 г. – 2023 г.

ВЪЗЛОЖИТЕЛ	2022 г.		2023 г.	
	Брой	Стойност, млн. лв.	Брой	Стойност, млн. лв.
Общини	2 718	2 284,0	3 385	2 901,2
Комунален и обществен сектор	186	318,7	259	611,3
Болници и учебни заведения	509	133,9	520	372,5
Министерства и агенции	579	2 872,3	880	4 097,4
Други	12	10,1	8	38,0

Дял на сключените договори по тип възложители 2023 г.

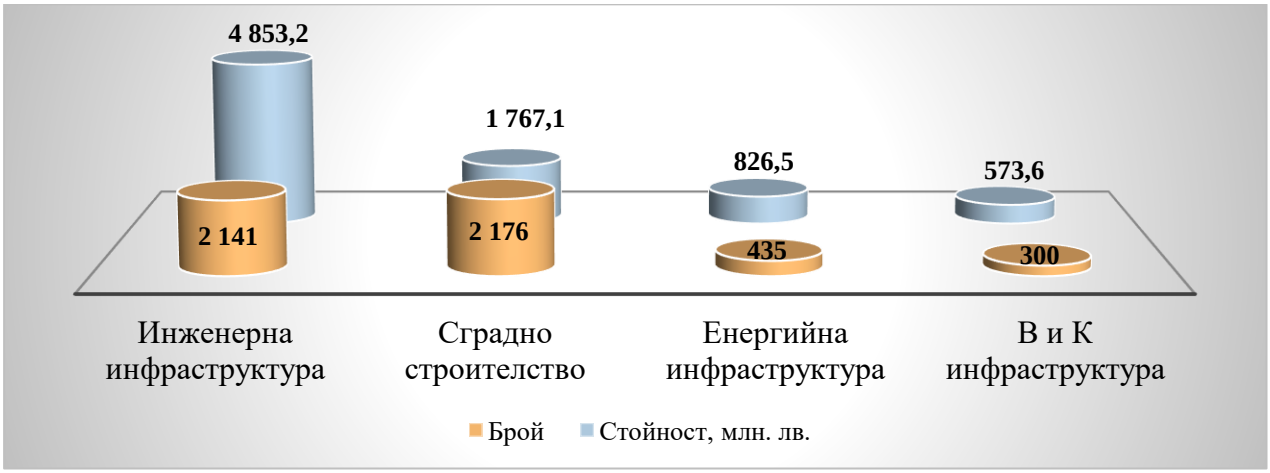

Сключени договори в сектор строителство по вид строителство

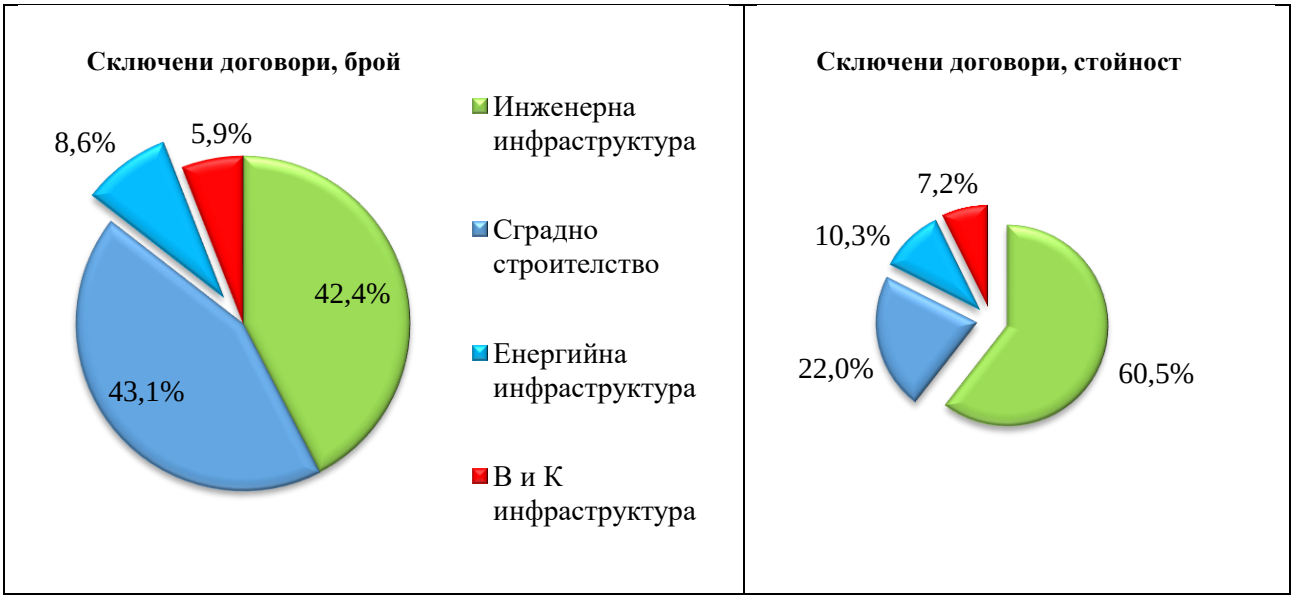
Сключени договори по вид строителство 2023 г.

- **Инженерна инфраструктура** – 2 141 бр. или 42,4% от общо сключените договори, на стойност 4 853,2 млн. лв. или 60,5% от общата стойност.
- **Сградно строителство** – 2 176 бр. или 43,1% от общо сключените договори, на стойност 1 767,1 млн. лв. или 22,0% от общата стойност.
- **Енергийна инфраструктура** – 435 бр. или 8,6% от общо сключените договори, на стойност 826,5 млн. лв. или 10,3% от общата стойност.
- **В и К инфраструктура** – 300 бр. или 5,9% от общо сключените договори, на стойност 573,6 млн. лв. или 7,2% от общата стойност.

Сключени договори по вид строителство за 2023 г.

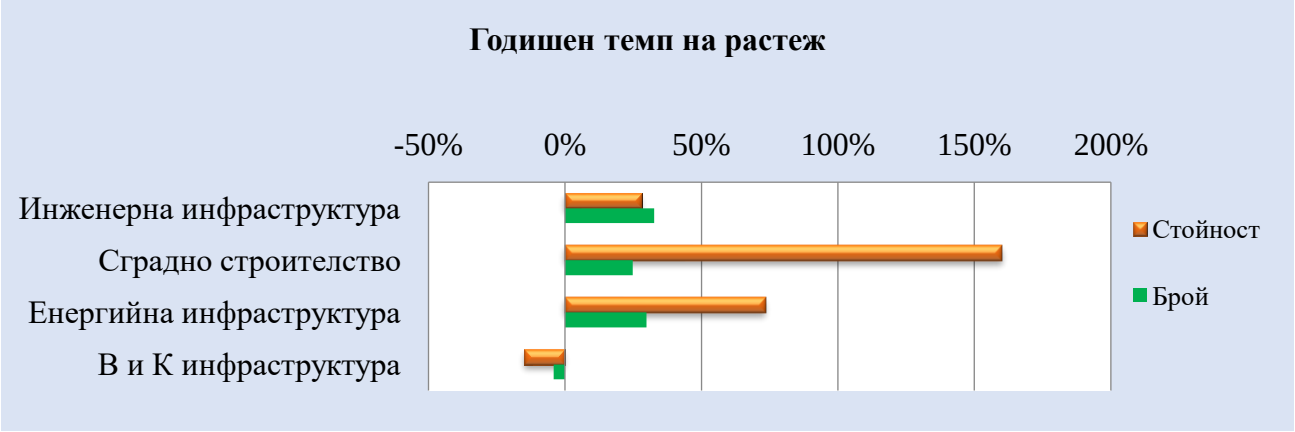
Дял на сключените договори по вид строителство 2023 г.

Данните показват, че в ***Сградното строителство*** и ***Инженерната инфраструктура*** са сключени най-много договори, а в ***Инженерната инфраструктура*** договорите са с най-голяма обща стойност, като дял от общо сключените договори в сектора.

Годишен темп на сключените договори по вид строителство 2023 г.

- **Инженерна инфраструктура** – регистрира ръст на броя сключени договори от 32,7% и увеличаване на стойността с 28,1%;
- **Сградно строителство** – регистрира ръст на броя сключени договори от 24,8% и увеличаване на стойността със 160,2%;
- **Енергийна инфраструктура** – регистрира ръст на броя сключени договори от 29,9% и увеличаване на стойността със 73,4%;
- **В и К инфраструктура** – спад на броя сключени договори от 4,2% и намаляване на стойността с 14,8%;

Сключени договори в сектор строителство от фирми и консорциуми

Общо сключените договори за *2023 г.* с фирми и консорциуми са ***5 052 договора***, на стойност ***8 020,4 млн. лв.,*** от тях с:

❑ ***<u>Фирми</u>*** – ***4 506 договора***, на стойност ***3 815,2 млн. лв.,*** от които с:

Регистрирани в Централният професионален регистър на строителя (ЦПРС) на Камара на строителите в България (КСБ)

- Големи строителни фирми (над 250 човека)
  - ✓ ***271 договора***, на стойност ***1 193,5 млн. лв.***

- Средни строителни фирми (от 50 до 249 човека)
  - ✓ ***1 869 договора***, на стойност ***1 933,4 млн. лв.***

- Малки строителни фирми (до 49 човека)
  - ✓ ***2 271 договора***, на стойност ***678,1 млн. лв.***

Нерегистрирани фирми в ЦПРС на КСБ

- ✓ ***95 договора, на стойност 10,2 млн. лв.****

В 92 от договорите няма изисквания за регистрация в ЦПРС. В 3 от договорите, сключени с фирми нерегистрирани в ЦПРС има поставени изисквания за регистрация, но са слючени договори с нерегистрирани такива, или вече заличени в ЦПРС.

** Част от договорите включват дейности по неотложни и възстановителни работи, аварийни ремонти, ремонти на покриви и помещения, ремонтни дейности на сгради и детски площадки, премахване на обекти, текущи ремонти и поддръжка на съществуващи горски пътища, текущ ремонт на улично осветление, на тротоари и алеи, изграждане на пожароизвестителни системи, смяна на асансьор, полагане на пътна маркировка.*

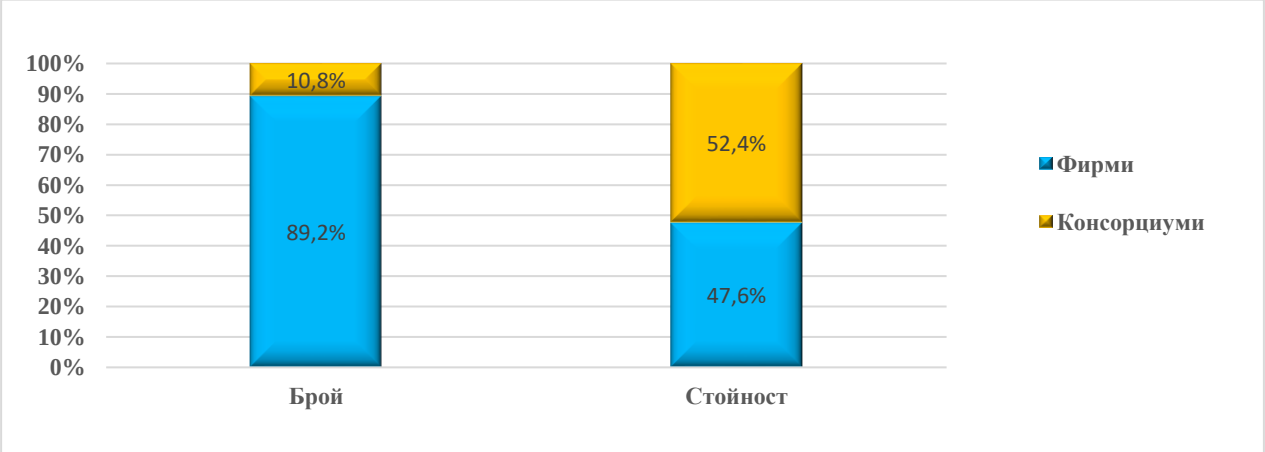
- ❑ ***<u>Консорциуми, обединения, сдружения</u>*** – ***546 договора***, на стойност ***4 205,2 млн. лв.***, от които:

Консорциуми с нерегистрирани фирми в ЦПРС на КСБ

- ✓ ***2 договора***, на стойност ***0,5 млн. лв.***

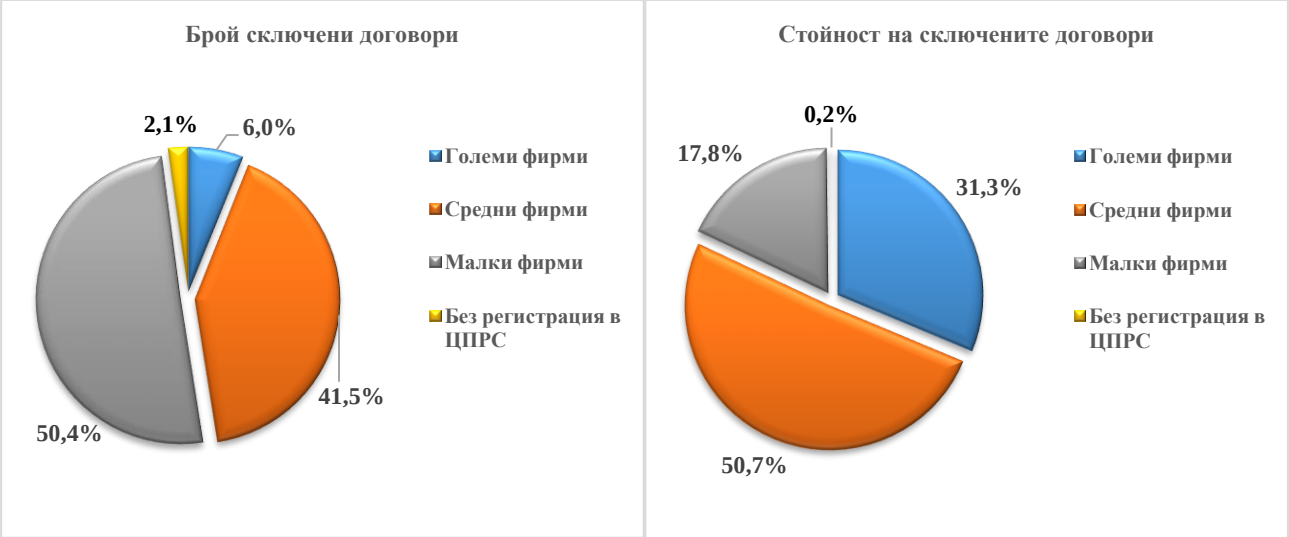
За *2023 г.* **фирмите** заемат 89,2% дял от общо сключените договори и 47,6% дял от общата им стойност, а **консорциумите**: 10,8% дял от броя на сключените договори и 52,4% дял от стойността. Водещи по брой са фирмите, а по стойност - консорциумите.

Дял на сключените договори от фирми и консорциуми 2023 г.

За *2023 г.* **големите строителни фирми** заемат 6,0% дял от броя на сключените договори от фирми и дял от стойността 31,3%. **Средните фирми** са с дял 41,5% от общия брой и с 50,7% дял от стойността на сключените договори от фирми. Делът на **малките фирми** е 50,4% от

броя сключени договори и 17,8% от стойността. Нерегистрирани в ЦПРС фирми: 2,1% от броя и 10,2% от стойността на сключените договори от фирми.

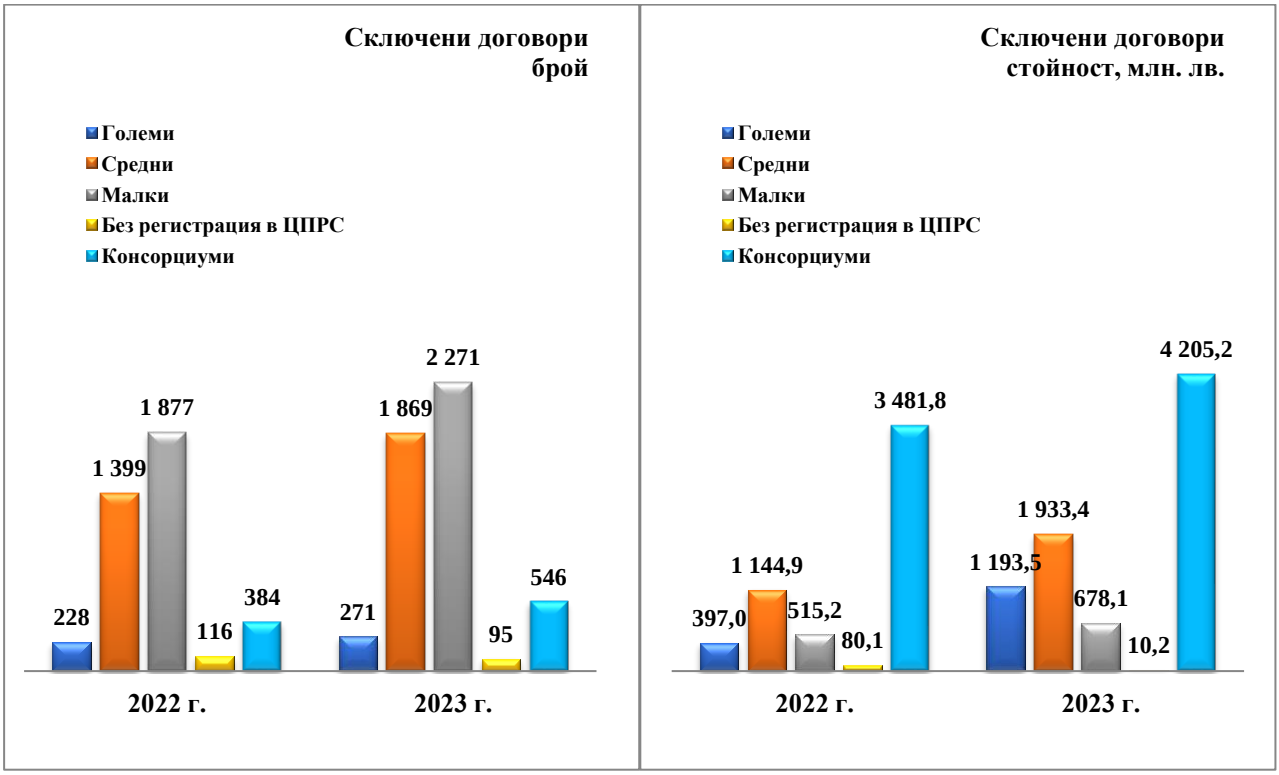
Тенденцията при сключените договори за *2023 г.* спрямо *2022 г.* е:

Големи фирми - *ръст на броя от 18,9% (43 бр.) и ръст на стойността от 200,6% (796,5 млн. лв.);*
Средни фирми - *ръст на броя от 33,6% (470 бр.) и ръст на стойността от 68,9% (788,5 млн. лв.);*
Малки фирми - *ръст от 21,0% (394 бр.) и ръст на стойността от 31,6% (162,9 млн. лв.);*
Фирми без регистрация в ЦПРС - *спад на броя от 18,1% (21 бр.) и спад на стойността от 87,3% (69,9 млн. лв.);*
Консорциуми - *ръст на броя от 42,2% (162 бр.), и ръст на стойността от 20,8% (723,4 млн. лв.).*

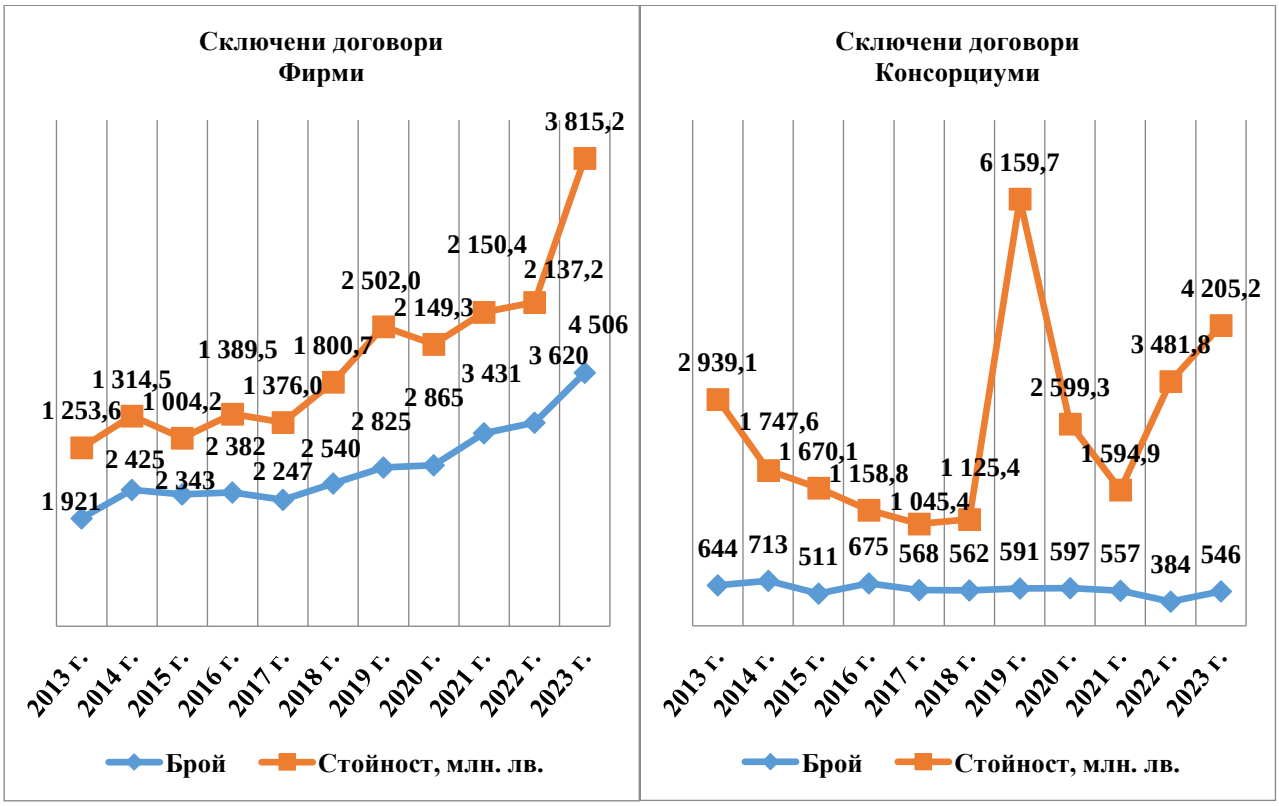
Сключени договори от фирми и консорциуми 2022 г. – 2023 г.

	2022 г.		2023 г.	
Сключени договори	**Брой**	**Стойност, млн. лв.**	**Брой**	**Стойност, млн. лв.**
Фирми	**3 620**	**2 137,2**	**4 506**	**3 815,2**
Големи	228	397,0	271	1 193,5
Средни	1 399	1 144,9	1 869	1 933,4
Малки	1 877	515,2	2 271	678,1
Без Регистрация в ЦПРС	116	80,1	95	10,2
Консорциуми	**384**	**3 481,8**	**546**	**4 205,2**

Сключени договори в сектор строителство от фирми и консорциуми 2022 г. – 2023 г.

Сключени договори в сектор строителство от фирми и консорциуми по години 2013 г. – 2023 г.

Сключени договори от фирми и консорциуми по вид строителство

Инженерна инфраструктура

- **Инженерна инфраструктура** – ***2 141 договора*** *за 2023 г.*, на стойност ***4 853,2 млн. лв.***, от тях:

  - **Фирми** – ***1 907 договора***, на стойност ***2 313,6 млн. лв.,*** от които:

    Регистрирани в Централният професионален регистър на строителя (ЦПРС) на Камара на строителите в България (КСБ)

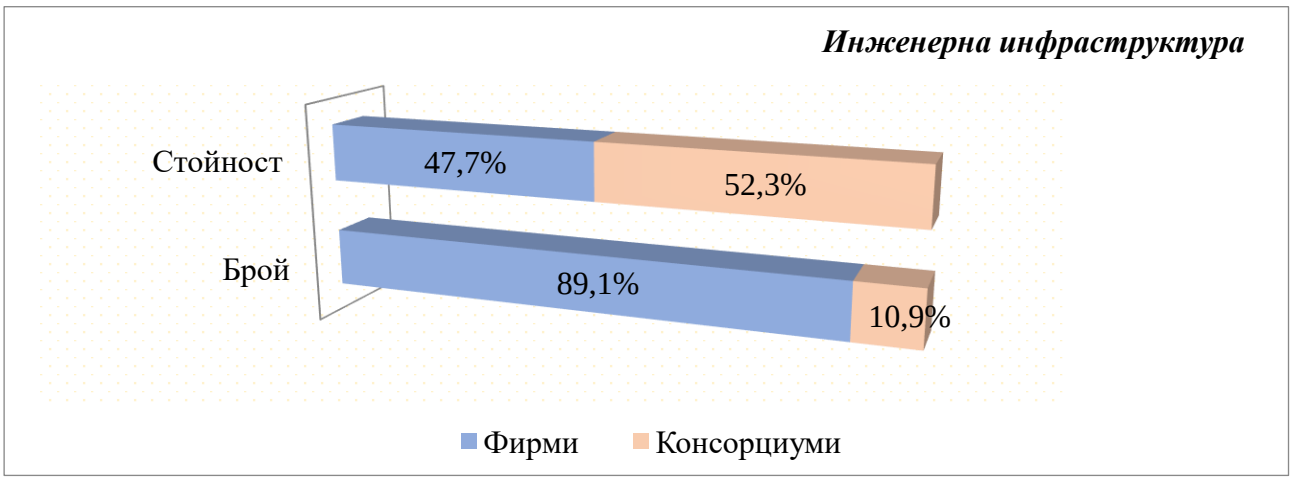
    - Големи строителни фирми (над 250 човека персонал)
      - ✓ ***232 договора***, на стойност ***1 072,2 млн. лв***.
    - Средни строителни фирми (от 50 до 249 човека персонал)
      - ✓ ***1 024 договора***, на стойност ***1 014,1 млн. лв.***
    - Малки строителни фирми (до 49 човека персонал)
      - ✓ ***630 договора***, на стойност ***225,6 млн. лв.***

    Нерегистрирани фирми в ЦПРС на КСБ

    - ✓ ***21 договора***, на стойност ***1,7 млн. лв.***

  - **Консорциуми, обединения, сдружения** – ***234 договора***, на стойност ***2 539,6 млн. лв.***

Дял на сключените договори от фирми и консорциуми 2023 г.

Сградно строителство

❑ **Сградно строителство – *2 176 договора*** *за 2023 г.*, на стойност ***1 767,1 млн. лв.,*** от тях:

- **<u>Фирми</u> – *2 043 договора***, на стойност ***922,8 млн. лв***., от които:

  Регистрирани в Централният професионален регистър на строителя (ЦПРС) на Камара на строителите в България (КСБ)

  - Големи строителни фирми (над 250 човека персонал)
    - ✓ ***22 договора***, на стойност ***70,3 млн. лв.***
  - Средни строителни фирми (от 50 до 249 човека персонал)
    - ✓ ***528 договора***, на стойност ***472,4 млн. лв.***
  - Малки строителни фирми (до 49 човека персонал)
    - ✓ ***1 429 договора***, на стойност ***373,8 млн. лв.***

  Нерегистрирани фирми в ЦПРС на КСБ

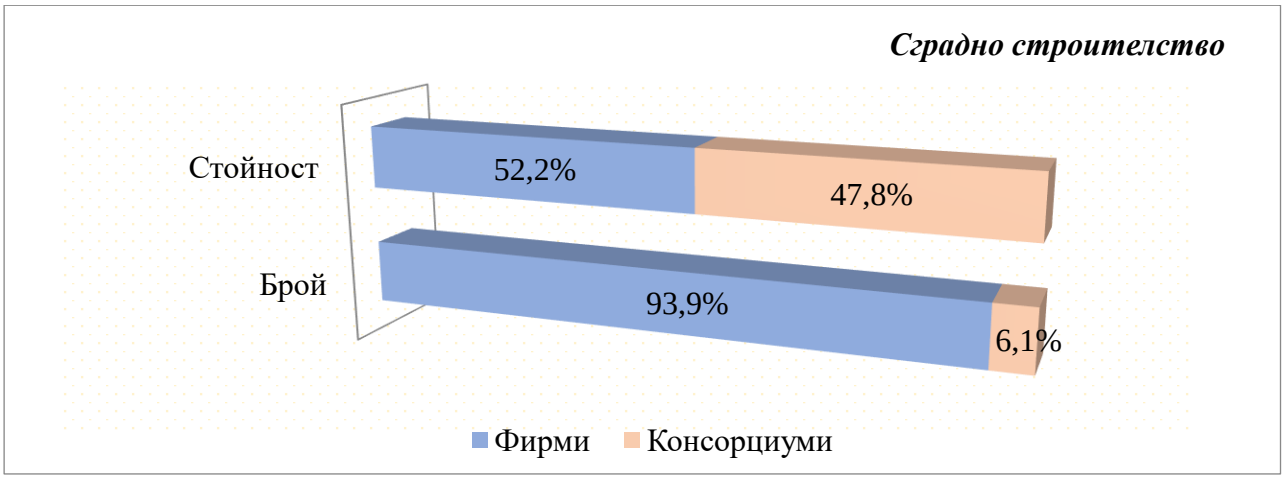
  - ✓ ***64 договора***, на стойност ***6,3 млн. лв.***

- **<u>Консорциуми, обединения, сдружения</u>** – ***133 договора***, на стойност ***844,3 млн. лв.,*** от които:

  Консорциуми с нерегистрирани фирми в ЦПРС на КСБ

  - ✓ ***2 договора***, на стойност ***0,5 млн. лв.***

Дял на сключените договори от фирми и консорциуми 2023 г.

Енергийна инфраструктура

- **Енергийна инфраструктура** – ***435 договора*** *за 2023 г.*, на стойност ***826,5 млн. лв.***, от тях:
  - **Фирми** – ***321 договора***, на стойност ***290,7 млн. лв.,*** от които:

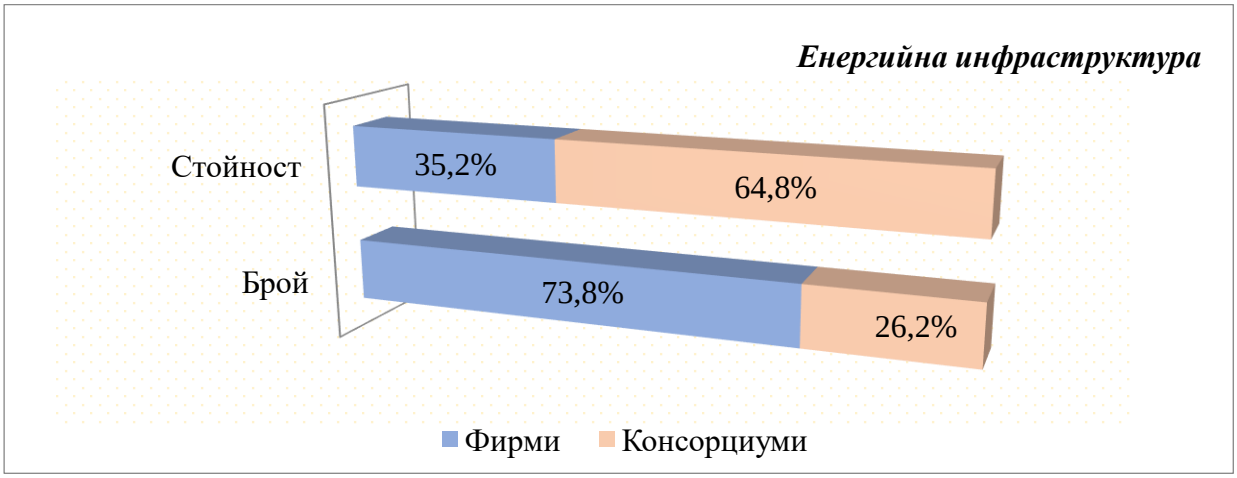
    Регистрирани в Централният професионален регистър на строителя (ЦПРС) на Камара на строителите в България (КСБ)

    - Големи строителни фирми (над 250 човека персонал)
      - ✓ ***6 договора***, на стойност ***39,6 млн. лв***.
    - Средни строителни фирми (от 50 до 249 човека персонал)
      - ✓ ***182 договора***, на стойност ***198,8 млн. лв.***
    - Малки строителни фирми (до 49 човека персонал)
      - ✓ ***127 договора***, на стойност ***50,6 млн. лв.***

    Нерегистрирани фирми в ЦПРС към КСБ

    - ✓ ***6 договора***, на стойност ***1,7 млн. лв.***
  - **Консорциуми, обединения, сдружения** – ***114 договора***, на стойност ***535,8 млн. лв.***

Дял на сключените договори от фирми и консорциуми 2023 г.

В и К инфраструктура

❑ **В и К инфраструктура** – ***300 договора*** *за 2023 г.*, на стойност ***573,6 млн. лв.***, от тях:

- **<u>Фирми</u>** – ***235 договора***, на стойност ***288,1 млн. лв.,*** от които:

  Регистрирани в Централният професионален регистър на строителя (ЦПРС) на Камара на строителите в България (КСБ)

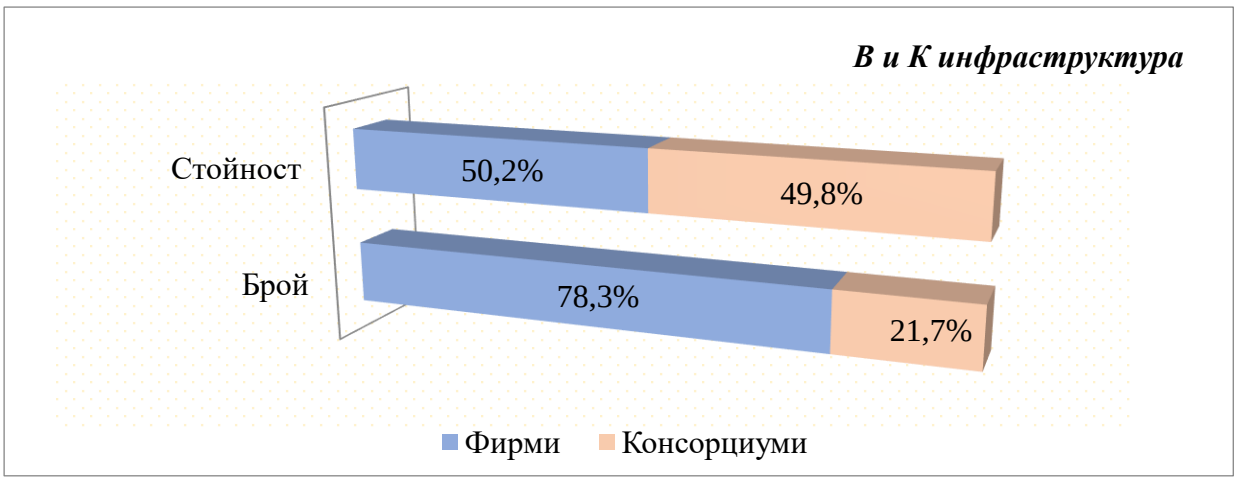
  - Големи строителни фирми (над 250 човека персонал)
    - ✓ ***11 договора***, на стойност ***11,4 млн. лв***.
  - Средни строителни фирми (от 50 до 249 човека персонал)
    - ✓ ***135 договора***, на стойност ***248,1 млн. лв.***
  - Малки строителни фирми (до 49 човека персонал)
    - ✓ ***85 договора***, на стойност ***28,1 млн. лв.***

  Нерегистрирани фирми в ЦПРС към КСБ

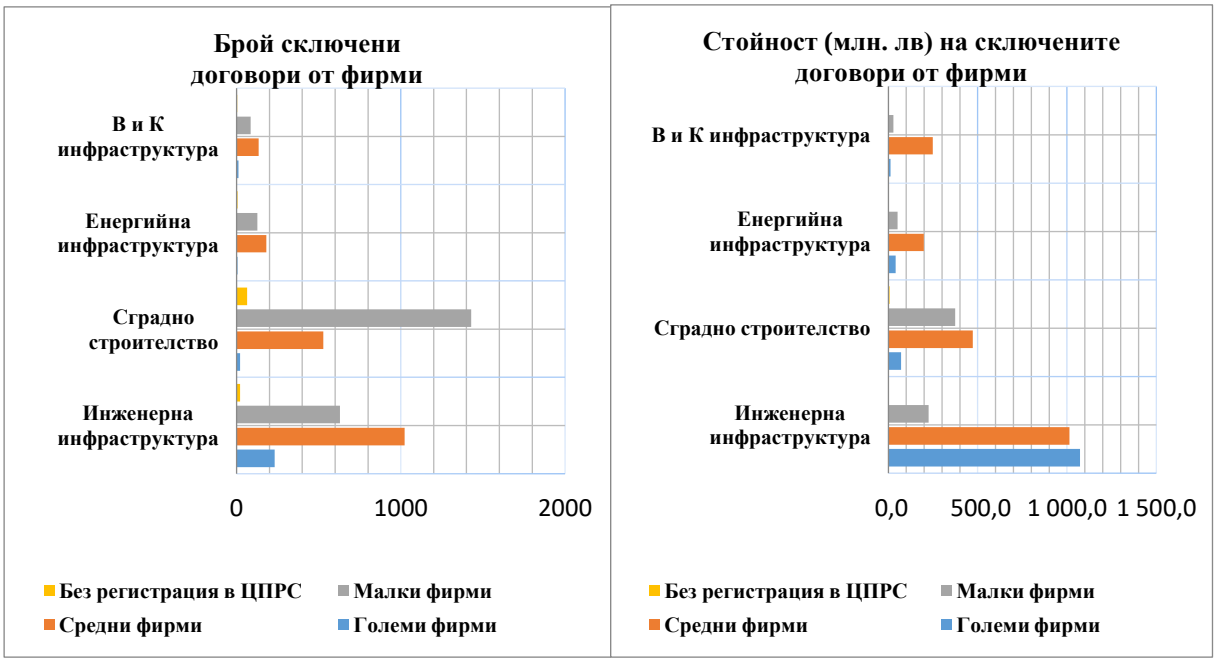
  - ✓ ***4 договора***, на стойност ***0,5 млн. лв.***

- **<u>Консорциуми, обединения, сдружения</u>** – ***65 договора***, на стойност ***285,5 млн. лв.***

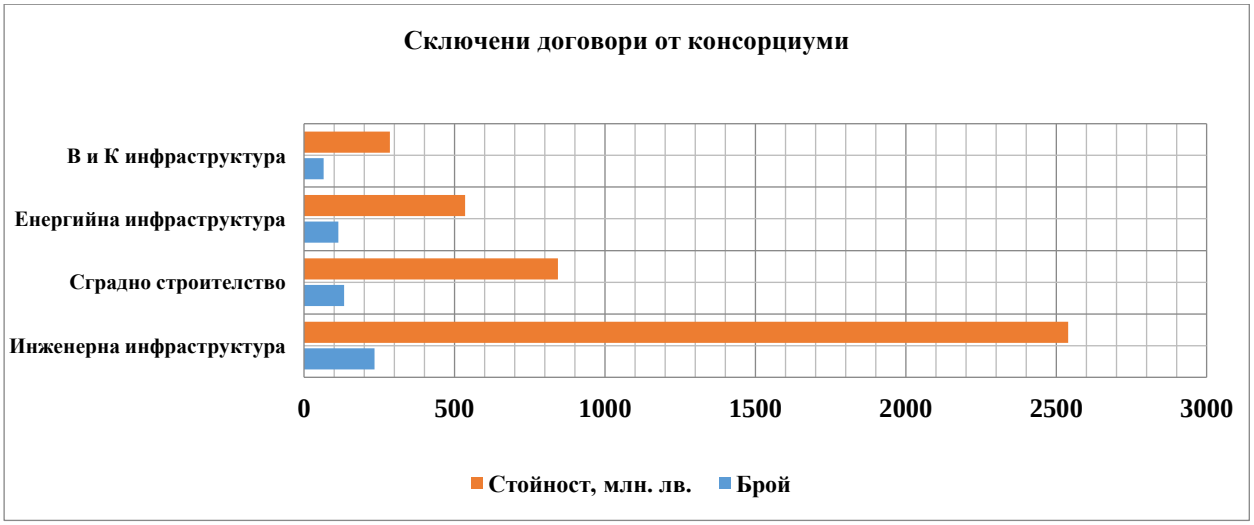
Дял на сключените договори от фирми и консорциуми 2023 г.

Сключени договори от фирми по вид строителство 2023 г.

Сключени договори от консорциуми по вид строителство 2023 г.

Анализът за *2023 г.* показва, че **при фирмите** сключили договори, ***малките строителни фирми*** доминират по критерий *„брой“* в **„Сградното строителство“, а *големите строителни фирми*** доминират по критерий *„стойност“* в **„Инженерната инфраструктура“**.

При **консорциумите** най-голям *„брой”* сключени договори и с най-голяма *„стойност“* са регистрирани в **„Инженерната инфраструктура“**.

Сключени договори от фирми и консорциуми по вид строителство
2022 г. – 2023 г.

		Инженерна инфраструктура		Сградно строителство		Енергийна инфраструктура		В и К инфраструктура	
		Брой	Стойност млн. лв.	Брой	Стойност млн. лв.	Брой	Стойност млн. лв.	Брой	Стойност млн. лв.
2022 г.	Фирми	1 491	1 175,7	1 640	496,9	252	164,2	237	300,4
	Консорциуми	122	2 613,9	103	182,3	83	312,5	76	373,1
2023 г.	Фирми	1 907	2 313,6	2 043	922,8	321	290,7	235	288,1
	Консорциуми	234	2 539,6	133	844,3	114	535,8	65	285,5
Годишен темп	Фирми	416	1 137,9	403	425,9	69	126,5	-2	-12,3
	Консорциуми	112	-74,3	30	662,0	31	223,3	-11	-87,6

В **„Инженерната инфраструктура“** спрямо *2022 г.*, **фирмите** отчитат ръст от 27,9%, което е с (416 бр.) повече сключени договори и ръст при стойността с 96,8% или (1 137,9 млн. лв.). **Консорциумите** регистрират ръст на броя от 91,8% (112 бр.) и спад от 2,8% или (74,3 млн. лв.) при стойността от общо сключените договори в инженерната инфраструктура спрямо предходната година.

В **„Сградното строителство“** спрямо *2022 г.* **фирмите** отчитат ръст от 24,6% или с (403 бр.) се увеличават сключените договори, и ръст при стойността с 85,7% или (425,9 млн. лв.) повече. При **консорциумите** се наблюдава ръст на броя с 29,1% или (30 бр.) и ръст на стойността с 363,1% или (662,0 млн. лв.) повече спрямо *2022 г.*

В **„Енергийната инфраструктура“** спрямо *2022 г.* **фирмите** регистрират ръст от 27,4% или (69 бр.) при броя и ръст от 77,0% или (126,5 млн. лв.) при стойността. При **консорциумите** тенденцията е ръст при броя с 37,3% или (31 бр.) и ръст при стойността със 71,5% или (223,3 млн. лв.) на годишна база.

При **„В и К инфраструктурата“** – **фирмите** регистрират спад на броя с 0,8% или (2 бр.), и спад на стойността с 4,1% или (12,3 млн. лв.), спрямо *2022 г.* При **консорциумите** се

наблюдава тенденция на спад с 14,5% или (11 бр.) при броя на сключените договори и спад от 23,5% или (87,6 млн. лв.) при стойността на сключените договори спрямо *2022 г.*

КАМАРА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Централен професионален регистър на строителите

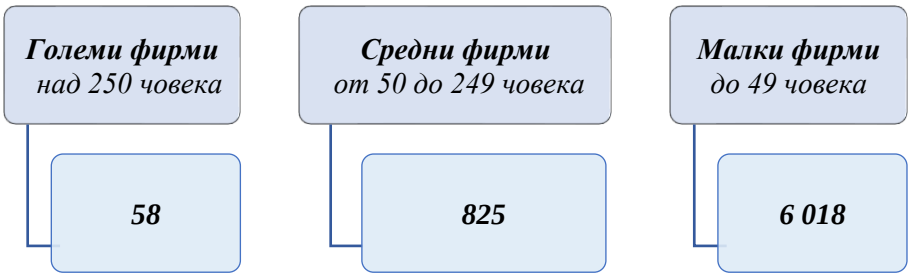
Регистрираните строителни компании в Централен професионален регистър на строителите към *06.03.2024 г.* са **6 945**, от които:

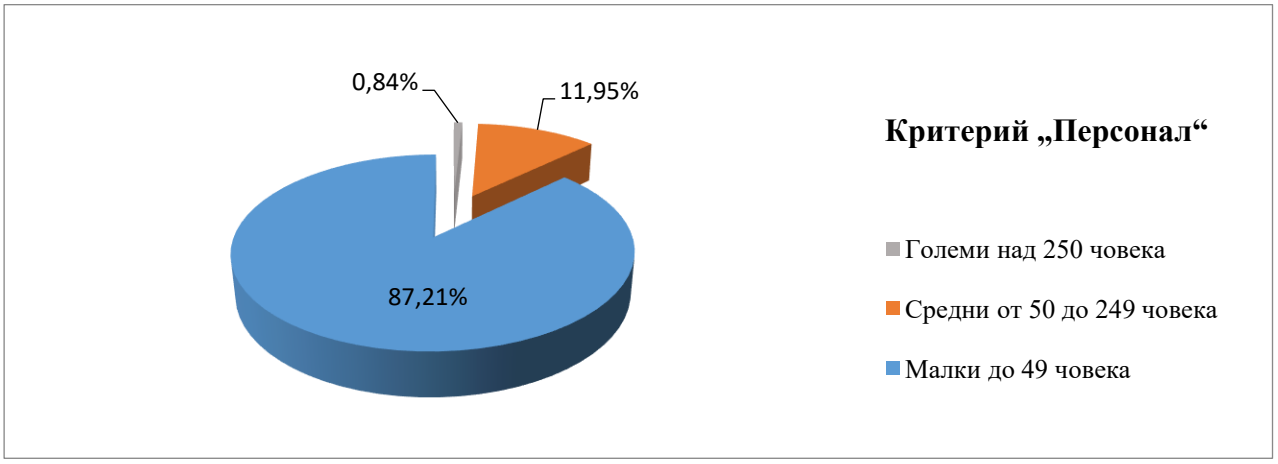
6 901 регистрирани български юридически лица и **44** чуждестранни фирми.

Заличени са 455 фирми от Регистъра на строителите по неизпълнение на процедурата чл.20 ал.2 ЗК.

Разпределение на строителите по критерии:

- **Критерий „*Персонал*“** *(на база 2023 г.)*
  - ✓ **58** големи фирми (над 250 човека), дял от 0,84%;
  - ✓ **825** средни фирми (от 50 до 249 човека), дял от 11,95%;
  - ✓ **6 018** малки фирми (до 49 човека), дял от 87,21%;

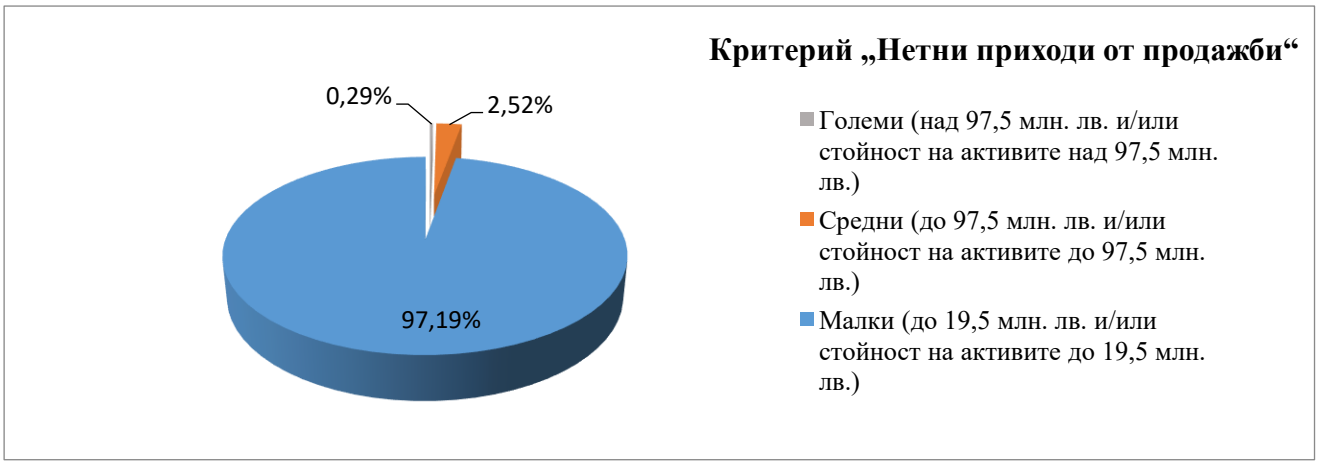

➢ **Критерий „*Нетни приходи от продажби*“** *(на база 2022 г.)*

- ✓ **20** големи фирми (над 97,5 млн. лв. и/или стойност на активите над 97,5 млн. лв.), дял от 0,29%;
- ✓ **174** средни фирми (до 97,5 млн. лв. и/или стойност на активите до 97,5 млн. лв.), дял от 2,52%;
- ✓ **6 707** малки фирми (до 19,5 млн. лв. и/или стойност на активите до 19,5 млн. лв.), дял от 97,19%;

Големи фирми *над 97,5 млн. лв. и/или стойност на активите над 97,5 млн. лв.*	***Средни фирми*** *до 97,5 млн. лв. и/или стойност на активите до 97,5 млн. лв.*	***Малки фирми*** *до 19,5 млн. лв. и/или стойност на активите до 19,5 млн. лв.*
20	***174***	***6 707***

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ

По данни на ИСУН /стойностите са в лв./ към 10.03.2024 г.

Оперативна програма	Бюджет на програмата			Проекти		Договорени средства *			РИС
	Общо	Финансиране от ЕС	Финансиране от НФ	Подадени проекти	Сключени договори	Общо	БФП	Финансиране от ЕС	БФП
ОПТТИ	3 449 175 447,24	2 974 338 430,96	474 837 016,28	85	80	6 336 531 355,51	3 988 927 500,31	3 432 393 746,02	3 137 359 316,99
ОПОС	3 263 311 367,47	2 816 324 619,96	446 986 747,51	597	391	4 776 789 390,28	3 761 327 572,99	3 238 448 536,71	2 972 458 663,61
ОПРР	3 128 660 666,89	2 659 361 566,86	469 299 100,03	893	824	3 505 178 760,72	3 266 089 129,37	2 821 635 860,34	2 899 639 259,37
ОПИК	3 237 729 879,72	2 822 997 954,96	414 731 924,76	46 275	33 497	4 391 532 447,47	3 408 588 653,22	2 967 437 609,48	3 195 536 116,90
ОПНОИР	1 349 999 954,93	1 163 934 339,18	186 065 615,75	997	376	1 452 277 240,81	1 452 277 240,81	1 256 380 570,68	1 288 220 789,91
ОПРЧР	2 683 052 921,34	2 360 517 894,34	322 535 027,00	11 791	4 403	2 969 574 879,48	2 947 698 046,37	2 586 309 493,71	2 589 562 098,04
ОПДУ	547 353 851,49	466 267 646,23	81 086 205,26	968	706	562 050 064,77	562 050 064,77	478 759 310,07	521 258 473,23
ОПХ	316 603 248,00	280 426 628,00	36 176 620,00	551	548	316 536 714,72	316 536 714,72	280 360 231,86	316 535 425,93
ОПИМСП	199 494 660,00	199 494 660,00	0,00	1	1	199 494 660,00	199 494 660,00	199 494 660,00	199 494 660,00
ПМДР	203 969 300,11	158 075 044,76	45 894 255,35	1 539	990	279 034 144,82	202 084 219,60	156 099 858,93	144 038 835,91
ПРСР (за мерки по чл. 9б, т.2 от ЗПЗП)	6 000 577 726,23	4 865 437 610,06	1 135 140 116,17	31 543	15 835	7 094 307 232,27	5 700 546 376,87	4 872 752 793,92	2 127 817 413,74
Общо ЕСИФ:	**24 379 929 023,42**	**20 767 176 395,31**	**3 612 752 628,11**	**95 240**	**57 651**	**31 883 306 890,85**	**25 805 620 179,03**	**22 290 072 671,72**	**19 391 921 053,63**
ФУМИ	49 801 325,43	39 533 189,63	10 268 135,80	65	56	48 598 835,26	48 492 331,14	38 153 180,97	36 384 857,50
ФВС	323 860 809,65	259 522 491,54	64 338 318,11	114	104	331 429 914,04	326 456 516,65	258 157 956,96	247 180 961,07
Общо фондове МВР:	**373 662 135,08**	**299 055 681,17**	**74 606 453,91**	**179**	**160**	**380 028 749,30**	**374 948 847,79**	**296 311 137,93**	**283 565 818,57**
ООСКП	27 542 265,22	23 410 925,55	4 131 339,67	94	34	25 439 239,40	24 737 819,05	21 027 146,12	12 465 126,01
МРНБПВУГ	80 534 177,27	68 454 050,00	12 080 127,27	131	64	82 465 359,34	76 424 921,56	64 961 183,25	64 794 056,22
Двустранен фонд	5 089 070,00	5 089 070,00	0,00	10	6	3 835 692,57	3 835 692,57	3 835 692,57	1 623 509,45
Правосъдие	69 028 235,98	58 674 000,00	10 354 235,98	39	17	72 390 140,75	72 390 140,75	61 531 619,72	62 741 710,82
Вътрешни работи	49 470 235,98	42 049 700,59	7 420 535,39	28	22	45 229 739,73	45 229 739,73	38 445 278,64	22 961 545,12
КПНС	23 009 764,94	19 558 300,00	3 451 464,94	298	55	21 941 108,11	21 601 141,53	18 360 714,82	12 358 223,68

Оперативна програма	Бюджет на програмата			Проекти		Договорени средства *			РИС
	Общо	Финансиране от ЕС	Финансиране от НФ	Подадени проекти	Сключени договори	Общо	БФП	Финансиране от ЕС	БФП
Енергетика	64 427 340,26	54 763 240,00	9 664 100,26	189	64	63 830 927,83	56 727 141,75	48 218 070,58	30 845 422,07
Общо НФМ:	**319 101 089,65**	**271 999 286,14**	**47 101 803,51**	**789**	**262**	**315 132 207,73**	**300 946 596,94**	**256 379 705,70**	**207 789 593,37**
ПВУ	15 620 531 000,00	13 521 565 000,00	2 098 966 000,00	25 022	3 345	8 936 343 259,98	8 240 749 218,07	7 020 191 263,84	451 955 521,25
Общо НПВУ:	**15 620 531 000,00**	**13 521 565 000,00**	**2 098 966 000,00**	**25 022**	**3 345**	**8 936 343 259,98**	**8 240 749 218,07**	**7 020 191 263,84**	**451 955 521,25**
ПРЧР 2021-2027	3 848 060 098,00	3 225 011 933,17	623 048 164,83	3 222	536	1 014 900 923,84	1 014 900 923,84	844 116 066,02	147 867 969,44
ПО 2021-2027	1 887 219 068,98	1 538 837 264,86	348 381 804,12	4	4	408 557 000,00	408 557 000,00	335 969 660,00	61 282 958,57
ПХ 2021-2027	411 702 215,00	370 531 993,50	41 170 221,50	251	249	298 279 190,52	298 279 190,52	268 451 271,47	99 786 435,38
ПОС 2021-2027	3 565 881 521,01	2 995 529 851,59	570 351 669,42	58	8	246 806 427,44	246 806 427,44	204 368 211,62	6 111 740,50
ПТП 2021-2027	237 594 893,38	196 129 654,48	41 465 238,90	31	2	23 102 301,71	23 102 301,71	19 070 339,80	0,00
ПКИП 2021-2027	2 932 949 724,32	2 402 052 614,50	530 897 109,82	719	6	1 362 069 646,61	1 362 069 646,61	1 099 471 161,72	402 384 348,73
ПТС 2021-2027	3 718 352 670,79	3 160 599 765,87	557 752 904,92	11	0	0,00	0,00	0,00	0,00
ПРБФУМИ	73 282 730,39	55 750 976,71	17 531 753,68	25	6	39 823 498,32	39 823 498,32	29 904 294,96	7 252 817,04
ПРБИУГВП	462 105 806,30	373 557 694,39	88 548 111,91	31	30	360 084 915,94	345 244 969,71	280 236 892,28	3 628 593,14
ПРБФВС	114 651 442,34	87 267 558,23	27 383 884,11	14	14	63 177 624,71	63 177 624,71	47 384 517,18	75 571,20
ПНИИДИТ	2 138 594 711,22	1 731 907 023,33	406 687 687,89	14	9	170 000 513,17	159 347 521,43	126 153 415,71	44 278 323,58
ПРР 2027	6 489 282 938,01	5 661 166 520,43	828 116 417,58	5	5	578 855 403,51	578 855 403,51	464 305 397,87	138 616 621,05
ПМДРА 2027	237 335 486,21	166 134 840,35	71 200 645,86	34	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Общо ЕФСУ:	**26 117 013 305,95**	**21 964 477 691,41**	**4 152 535 614,54**	**4 419**	**869**	**4 565 657 445,77**	**4 540 164 507,80**	**3 719 431 228,63**	**911 285 378,63**
Резерв за приспособяване	30 066 708,60	30 066 708,60	0,00	4	3	18 251 578,28	18 251 578,28	18 251 578,28	17 220 309,85
Общо Други:	**30 066 708,60**	**30 066 708,60**	**0,00**	**4**	**3**	**18 251 578,28**	**18 251 578,28**	**18 251 578,28**	**17 220 309,85**
ОБЩО:	**66 840 303 262,70**	**56 854 340 762,63**	**9 985 962 500,07**	**125 653**	**62 290**	**46 098 720 131,91**	**39 280 680 927,91**	**33 600 637 586,10**	**21 263 737 675,30**

Забележка: * - Общо включва безвъзмездната финансова помощ и финансиране от бенефициента. Всички суми са в български лева (BGN) /1 EUR = 1,95583 BGN

СЪКРАЩЕНИЯ

ЕС - Европейски съюз

НФ - Национално финансиране

БФП - Безвъзмездна финансова помощ

РИС - Реално изплатени средства

ОПТТИ - Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“

ОПОС - Оперативна програма „Околна среда“

ОПРР - Оперативна програма „Региони в растеж“

ОПИК - Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“

ОПНОИР - Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

ОПРЧР - Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

ОПДУ - Оперативна програма „Добро управление“

ОПХ – Оперативна програма „Храни“

ОПИМСП – Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“

ПМДР – Програма за морско дело и рибарство

ПРСР – Програма за развитие на селските райони

ЕСИФ – Европейски структурни и инвестиционни фондове 2014-2020

ФУМИ – Фонд „Убежище, миграция и интеграция“

ФВС – Фонд вътрешна сигурност

МВР – Министерство на вътрешните работи

ООСКП – Опазване на околната среда и климатични промени

МРНБПВУГ – Местно развитие, намаляване на бедността и подобрено включване на уязвимите групи

КПНС – Културно предприемачество, наследство и сътрудничество

НФМ – Финансов механизъм на Европейското икономическо пространстви и Норвежкия финансов механизъм

НПВУ – Национален план за възстановяване и устойчивост

ПРЧР 2021-2027 – Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027

ПО 2021-2027 – Програма „Образование“ 2021-2027

ПХ 2021-2027 – Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027

ПОС 2021-2027 – Програма „Околна среда“ 2021-2027

ПТП 2021-2027 – Програма „Техническа помощ“ 2021-2027

ПКИП 2021-2027 – Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027

ПТС 2021-2027 – Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027

ПРБФУМИ – Програма на Република България по фонд „Убежище, миграция и интеграция“

ПРБФВС – Програма на Република България по фонд „Вътрешна сигурност“

ПНИИДИТ – Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“

ПРР 2027 – Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027

ПМДРА 2027 – Програма за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027

ЕФСУ – Европейски фондове при споделено управление 2021-2027